

Notulendeel Toekomstig Predikantsprofiel (09.02)

25. Rapport Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (09.02)

De voorzitter heet de aanwezige commissieleden welkom. Hij geeft het woord aan zr. H.J.M. Jellema-Klaver, die het rapport kort toelicht. Zij merkt op dat er al voor de opstelling van het rapport overleg met de meeste regio's is geweest.

De voorzitter geeft de afgevaardigden de gelegenheid vragen over het rapport te stellen en opmerkingen te maken. Hij verzoekt hen daarbij zoveel mogelijk volledig te zijn, opdat de commissie ook in de breedte van het rapport antwoord kan geven en er niet op een later moment, als de besluitvorming aan de orde is, nog nieuwe punten worden aangedragen.

Ds. P.G. Sinia merkt op dat de adviezen die 'ter instemming' gegeven zijn, in verband met de snelheid beter als 'ter kennisgeving aangenomen' aangeduid kunnen worden. Hij dankt de commissie voor het rapport, en geeft aan diverse redactionele opmerkingen te hebben, waarvan de rode draad is dat het z.i. beter is niet te veel als een wet van Meden en Perzen vast te leggen. Verder verzoekt hij om enige toelichting op het idee van het interim-predikantschap, met name op de punten of hiervoor de huidige regelingen niet volstaan, en op welke wijze dit in de praktijk van het kerkelijke leven past. Ook informeert hij naar de ideeën voor de praktische invulling en onderlinge verhouding van studieverlof en nascholing.

Br. A.F.M. Schippers uit zijn waardeing voor het uitgebreide rapport. Hij geeft aan het te zien als een heldere analyse van de verwachtingen rond het predikantschap en de relatie en taakverdeling tussen kerkenraad en predikant. Hij mist de taak van de gemeente om een predikant in liefde te ontvangen, ook een beschadigde predikant, en legt de vinger bij de onbarmhartige houding die in dezen in de kerkelijke praktijk vaak te bemerken is. Het lijkt een taboe dat een losgemaakte predikant in een andere gemeente kan functioneren. Verder wijst hij op het feit dat er in de kerken verschillende ideeën leven over plaats en taak van predikant en kerkenraad, en merkt hij op dat het rapport daarin niet echt een uitweg wijst. Hij constateert dat het rapport z.i. vrij sterk de nadruk op één bepaald model legt en heeft daar aarzelingen bij. Hij signaleert dat samenwerking met andere kerken in de loopbaanbegeleiding wordt bepleit en vraagt hoe de commissie dat in de praktijk voor zich ziet. Hij vraagt zich af, wie er toezicht houdt op het preekconsent van kerkelijke werkers. Verder vraagt hij naar de financiële consequenties en de praktische uitvoerbaarheid van het rapport, met name in het geval van kleine gemeenten die meer zouden moeten samenwerken. Br. Schippers geeft ook aan enkele vragen bij het voorstel betreffende het prio-schap te hebben, over met name de duur (twee jaar), waar er in de opleiding al veel begeleiding is, en arbeidsrechtelijke zaken in het geval een prio bijvoorbeeld niet direct een beroep krijgt. Ten slotte geeft hij aan niet voor een omnummering van het AKS op deze punten te zijn, maar van mening te zijn dat een en ander op een andere manier geregeld kan worden. Ds. J. van 't Hof geeft aan blij te zijn met het rapport, waarvan hij meent dat het terecht aandacht vraagt voor bijvoorbeeld (de rechtspositie van) mensen met een HBO-opleiding die in de kerk aan de slag willen. Verder merkt hij op twee hoofdbezwaren tegen het rapport te hebben: een z.i. te beperkte, eenzijdige, traditionele visie op het ambt van predikant die hij in het rapport aantreft; en de structurele uitsluiting van kerkelijk werkers uit het ambt (en uit het lidmaatschap van de kerkenraad) zonder een fundamentele bezinning op het ambt, terwijl zij toch werk doen dat in het verleden ambtelijk was. Ds. Van 't Hof is van mening dat het rapport hiermee geen recht doet aan de diversiteit aan ambten, noch aan de diversiteit aan mensen die voor een studie theologie kiezen. Hij mist het out-of-the-box-denken. Wat gepresenteerd wordt als vernieuwing is terug naar het verleden. De visie dat een wetenschappelijke opleiding nodig is voor de prediking kan hij onderschrijven, maar niet dat dit nodig is voor de bediening van de sacramenten, terwijl de bediening hiervan wel aan de predikant wordt voorbehouden. Wat een beperkt preekconsent voor kerkelijk werkers betreft, bepleit hij om de beperking niet te zoeken in de plaats waar ze mogen voorgaan, maar in het aantal preekbeurten. Hij vindt het wenselijk dat de regio's en niet de kerkenraad in kwestie preekconsent aan kerkelijke werkers geven. Hij signaleert dat de commissie het feit dat de kerkelijk werker een werknemer is, een belangrijke barrière vindt om hem of haar kerkenraadslid te laten zijn, maar dat valt volgens hem op te lossen door de kerkelijk werker zzp-er te maken of een commissie als werkgever te laten functioneren. Al met al geeft hij aan een achterliggende, fundamentele bezinning op het ambt in het rapport (punt 4 en 5 van de opdracht van de commissie) te missen en vraagt hij de commissie aan te geven, wat zij als de kern van het ambt ziet.

Br. J. Maris uit zijn waardering voor het rapport. Hij geeft aan op drie punten moeite met het rapport te hebben: 1) Het rapport geeft een analyse van de veranderende rol van de predikant, maar geen bezinning op de (ook volgens de commissie veranderende) ambstvisie, terwijl dit laatste wel van invloed is op veel punten die in het rapport aan de orde komen. Hij vraagt de commissie te motiveren,

waarom de klassieke ambtsvisie niet ter discussie wordt gesteld. 2). Het competentieprofiel voor de predikant kan zijn nut hebben voor de opleiding of het gesprek tussen kerkenraad en predikant, maar moet volgens de regio Harderwijk geen algemene – te hoge - meetlat of checklist voor de capaciteiten van predikanten worden. 3). Het gebruik van het begrip 'systeemdenken' in het rapport, dat naar het idee van br. Maris te sterk met het vooruitgangdenken verbonden is en een te strak keurslijf oplevert; hierbij vindt hij dat aan de geestelijke dimensie en aan het denken vanuit gaven te missen, en zou hij liever van 'complementair denken' spreken. Naast deze drie punten maakt br. Maris enkele detailopmerkingen, waarbij hij oppert om de samenwerking van predikanten en andere professionals sterker per regio te organiseren, de VAC de mogelijkheid te geven op eigen initiatief tot evaluatie van of coaching bij de samenwerking tussen een predikant en zijn kerkenraad te komen, en pleit voor een flexibele aanpak van het aantal dagen dat een predikant aan nascholing en intervisie besteedt. Ds. H.J. Zuidhof merkt op dat z.i. het geestelijk leiding geven en de organisatorische taak van de predikant te veel uit elkaar gehaald worden, en pleit voor ruimte dat een predikant door omstandigheden of gaven beide voor zijn rekening kan nemen. Tevens informeert hij naar een aantal praktische zaken rond (na)scholing en studieverlof van de predikant, zoals de bekostiging, die wat hem betreft ook door de kerkenraad moet worden vastgesteld, en de vraag hoe dit gaat bij een predikant die van gemeente wisselt. Hij zet een dikke streep onder de insteek van de commissie dat er meer energie gestoken moet worden in het voorkomen dan in het repareren. Ds. Zuidhof stelt ook vragen bij de praktische uitvoering van het voorgestelde prios-schap, bijvoorbeeld naar de verhouding tussen roeping en solliciteren, en de vraag wat er moet gebeuren als dat solliciteren niet tot een aanstelling leidt. Tot slot vraagt hij in hoeverre er over de inhoud van het rapport contact is geweest met studenten van de NGP.

Ds. H.H. Scheffer verwoordt de visie van de regio Enschede-Zwolle, die blij is met de beweging naar professionalisering als een weg om problemen op te lossen, maar tegelijk pleit voor het vasthouden aan het begrip 'roeping'. Ook onderschrijft hij de beweging 'terug naar de kern', maar merkt op dat het competentieprofiel in het rapport in feite van de predikant een 'schaap met zeven poten' maakt, en vraagt hoe een gemeente de

samenwerking tussen alle betrokkenen praktisch kan inrichten om de predikant terug naar zijn kerntaak te laten gaan. Verder geeft hij aan de missionaire taak nadrukkelijker naar voren te willen laten komen, en dat het rapport naar het gevoel van kleine gemeenten tamelijk sterk op grotere gemeenten is afgestemd. Hij pleit ervoor het assessment vroeg genoeg te laten plaatsvinden. Wat het prio-schap betreft, stelt ds. Scheffer de vraag of hierbij de nadruk ligt op het verlengen of afsluiten van de opleiding of op het beginnen in een baan. Tot slot merkt hij op liever van 'functioneringsgesprek' dan van 'evaluatiegesprek' te spreken, zoals het rapport doet. Arbeidsrechtelijk is dat geen probleem; het is immers geen beoordelingsgesprek.

Br. J.F. van der Bijl uit zijn waardering voor het rapport. Verder geeft hij aan benieuwd te zijn naar de uitkomst van de enquêtes die gehouden zijn. Hij merkt op blij te zijn met de voorgestelde evaluatie van de predikant en zijn verhouding met de kerkenraad aan het begin en op het moment dat er iets misgaat, maar vraagt ook naar de mogelijkheid van een toetsbare evaluatie in de tussenliggende fase. Hij mist ook aanbevelingen over de uitgangspunten, op basis waarvan het evaluatiegesprek plaatsvindt en is benieuwd naar de financiële uitwerking van de permanent educatie. Ook geeft hij aan in het rapport een differentiatie te missen tussen kleine gemeenten en grote gemeenten (met soms meer predikanten). Ten slotte vraagt hij om een bredere onderbouwing van de ideeën over het interim-predikantschap.

Ds. C. Smit merkt op dat het gewenste academische niveau in het rapport z.i. te eenzijdig op de prediking en de hermeneutische component betrokken wordt, terwijl dit ook op andere terreinen van belang is. Ook uit hij aarzelingen bij de details van de invulling van een en ander, terwijl naar zijn idee de werkelijkheid minder maakbaar zal blijken te zijn.

Br. S. Kadijk merkt wat de bekostiging betreft op dat uitgaande van het principe dat preventie beter is dan herstel, een uitgave die fors lijkt, wellicht een investering kan zijn die hogere kosten in een later stadium voorkomt. Het zou wel eens duurder kunnen zijn, als je niets doet. Wat het arbeidsrecht van predikant en kerkelijk werker betreft, is hij van mening dat beiden beter eenzelfde positie kunnen krijgen, waar er in het rapport onderscheid gemaakt wordt.

Na deze vragenronde deelt de voorzitter mee dat, in overeenstemming met de agenda, de reactie van de commissie en de verdere bespreking later op de dag volgen.

28. Rapport Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (09.02) - vervolg

Op uitnodiging van de voorzitter neemt de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (CTP) weer plaats, en krijgt zij de gelegenheid antwoord op de gestelde vragen te geven. Zij geeft aan met haar rapport de hoofdlijn aan te geven, waarbij er de nodige ruimte is voor gaven en variatie.

De term 'systeemdenken' is afkomstig uit de gezinstherapie, en heeft geen betrekking op structuren, maar op relaties.

De commissie heeft met de studenten gesproken over het profiel, maar nog niet over het prio-schap; dit is wel gepland.

Wat de ambtsvisie betreft, is er wel een gesprek geweest, maar heeft de commissie vanwege de complexiteit van het onderwerp besloten dit niet in haar rapport een plek te geven; een uitgebreide discussie hierover zou de noodzakelijke besluiten waarvoor de commissie in het leven is geroepen eerder in de weg staan, en is naar het idee van de commissie ook niet iets dat de NGK in hun eentje moeten voeren. Naar het oordeel van de commissie is het vraagstuk van 'het ambt' niet het meest urgente. Inhoudelijk is de commissie van mening dat bij het ambt van predikant de hermeneutische component de belangrijkste is, en dat dit uitgewerkt moet worden in samenhang met de andere ambten en de visie op de gemeente. Een grotere nadruk op gaven acht zij geen principiële verandering, maar meer een accentverschuiving. Het onderscheid tussen geestelijk en organisatorisch leiderschap is niet absoluut, maar de commissie houdt vast aan een verschil in rol bij de uitvoering van de diverse taken.

Reageren op opmerkingen over de predikant als 'schaap met zeven poten', merkt de commissie op dat de zeven taakvelden die zij voorstelt minder 'zwaar' zijn dan ze lijken; het gaat om een beperkt aantal competenties, zonder dat een predikant in alles even goed moet zijn. Bij de opstelling van de taakvelden is gekeken naar modellen die bij diverse opleidingen gebruikt worden, waarbij die van de NGP de commissie aansprak vanwege de evangelische formulering van een en ander. In de bestaande formulering gaat het nog te veel over 'wat de predikant allemaal moet'. Daarom is bewust gekozen voor het beschrijven van concreet en meetbaar gedrag.

Op het punt van de loopbaan van de predikant meent de commissie dat het wijs is om het assessment in een vroeg stadium van de studie plaats te laten vinden. De gesprekspunten in een evaluatiegesprek tussen predikant en kerkenraad dienen nader uitgewerkt worden, wellicht in samenwerking met de commissie WAP. Wat de omvang van de permanente educatie betreft gaat de commissie uit van één week per dienstjaar. Het idee van het prio-schap is bedoeld om kansen en ruimte te creëren en ervaring op te doen, niet om de betreffende persoon nogmaals te evalueren; bovendien ziet de commissie hierin kansen voor kleine gemeenten om – tijdelijk – een predikant te hebben.

De commissie stemt in met de gedachte dat kosten voor opleiding en training als investering gezien kunnen worden, waarbij zij aantekent dat dit niet alleen in financieel opzicht geldt. Wat de begeleiding van o.a. de prio betreft, is er overleg gaande met diverse mogelijke partners.

Op het punt van de interim-predikant stemt de commissie in met de opmerking om daar op dit moment nog geen besluit voor te nemen.

Wat het onderscheid tussen grotere en kleinere gemeenten betreft, is gekozen voor model 2, omdat de meeste NGK daarin lijken te passen.

Wat de verhouding tussen predikant en kerkelijk werker betreft, is de commissie van mening dat het echt om verschillende taken met een eigen professionaliteit gaat, waarmee ook verschillende functieprofielen nodig zijn. De keus om de kerkelijk werker geen ambtsdrager te maken is geen principiële, maar daar is voor gekozen omdat er weinig behoefte aan blijkt te zijn en het invoeren van het ambt voor iemand die in meerdere gemeentes werkzaam is, niet zondermeer mogelijk is. De wetenschappelijke kennis van een predikant krijgt voor de commissie vooral de nadruk bij het preken. De sacramenten ziet zij als afgeleide van het ambt, zonder uit te willen sluiten dat een kerkelijk werker die incidenteel kan bedienen. De commissie neemt ideeën over regionale toetsing en functioneren van het preekconsent, alsmede het idee van het maximaliseren van het aantal preekbeurten van de kerkelijk werker graag over.

De voorzitter dankt de commissie voor de beantwoording van de vragen en opmerkingen.

De vergadering besluit met algemene stemmen om uit haar midden een commissie samen te stellen, die samen met de CTP voor een nadere uitwerking van een en ander zorgt, waarbij deze in eerste instantie (en zo mogelijk vóór de vergadering in januari) de belangrijkste punten op een rij zetten waarover de vergadering een principiële besluit moet nemen voordat zaken verder worden uitgewerkt; tevens besluit de vergadering met algemene stemmen om de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel ruimte te geven om met diverse instanties te overleggen over de eventuele uitvoering van haar voorstellen na aanvaarding daarvan.

In de genoemde commissie benoemt de vergadering ds. P.G. Sinia, br. J. Maris, br. D.J. Bakker en br. A.F.M. Schippers.

75. Toekomstig predikantsprofiel (09.02) (tweede ronde)

De voorzitter heet de commissie Toekomstig Predikantsprofiel en de LV-commissie welkom.

a. rapportage LV-commissie / Cie TP

Als vertegenwoordiger van de LV-commissie geeft br. A.F.M. Schippers een toelichting op de ingediende rapportage. Hij merkt op dat het werk van de commissie met het oog op deze zitting gefocust was op de vraag: hoe kan de commissie de LV procesmatig dienen met goede voorstellen om tot besluitvorming te komen? Op dit moment is een inhoudelijk voorstel niet aan de orde. Een uitzondering daarop is de eigen waarneming van de commissie van het gegeven dat het goed zou zijn om een bezinning op de ambten te beginnen, uitmondend in een voorstel daartoe. Vervolgens ligt br. Schippers de opzet van de rapportage toe, die gericht is op een eenduidige omgang met predikanten en kerkelijke werkers.

b. verhelderingvragen aan de LV-commissie

De voorzitter biedt de afgevaardigden de gelegenheid om verduidelijkingvragen aan de commissie te stellen.

Ds. J. van 't Hof komt terug op zijn eerder gedane voorstel dat een beperkt preekconsent voor de kerkelijk werker niet door de kerkenraad, maar door de betreffende regio zou moeten worden verstrekt. Hij heeft de positieve reactie van de commissie daarop niet in de nieuwe voorstellen kunnen terugvinden.

Ds. J.M. Mudde dankt de commissie voor haar werk, en merkt op dat hij een insteek bij de samenwerking met de GKV mist, waar veel bezinning plaatsvindt en veel materiaal te vinden is in het kenniscentrum voor gemeenteopbouw. Waarom wordt daar niet voluit op ingezet?

Ds. C.T. de Groot vraagt naar de garantie dat de kerken voldoende prio-plaatsen zullen bieden, de verhouding hiervan met de verantwoordelijkheid van de NGP, en naar de mogelijke situatie waarin de kerken hun garantie niet waarmaken, er te weinig plekken zijn en studenten in de wacht dreigen te komen. Hij wijst op de vele activiteiten van de NGP om studenten beter op het predikantschap voor te bereiden en op de vele andere acties die nu worden voorgesteld. Effectmeting heeft nog niet kunnen plaatsvinden en daarom heeft hij vragen bij de toegevoegde waarde van het prio-schap (dat vooral ingegeven lijkt te zijn door het grote aantal losmakingen).

Br. J.F. van der Bijl informeert naar de inzet en financiering van de externe deskundigen. Ook vraagt hij om verduidelijking over het al dan niet jaarlijks plaatsvinden van nascholing. Verder stelt hij de vraag, of een prio niet een verkapt kerkelijk werker zal zijn, en oppert hij het alternatief van een proefperiode van 1 of 2 jaar wanneer een predikant op zijn eerste plek komt. Op het punt van de nascholing vraagt hij hoe die gefinancierd dient te worden en welke voorzieningen er zijn wanneer die niet plaatsvindt.

Br. J.E. van Dijk informeert naar de garanties voor de veiligheid van de predikant, daar naar zijn gevoelen in de voorstellen voor het bespreken van en het rapporteren over het loopbaanperspectief alles wel erg open komt te liggen.

Ds. H.H. Scheffer verzoekt de commissie om onderbouwing van de stelling dat het prio-schap 'naar alle waarschijnlijkheid het aantal losmakingen zal verminderen', en geeft aan aarzelingen te hebben bij het idee van het prio-schap, ondermeer gezien het aantal oudere studenten met een gezin en verplichtingen.

Omtrent het prio-schap vraagt br. A.P. de Boer, of de begeleiding door de NGP in de huidige situatie een haalbare zaak is, of om uitbreiding van de capaciteit zal vragen.

Br. J.M. Louwerse vraagt bij vervolgbesluit D (aanbeveling 39) naar de achtergrond van de mogelijkheid dat een kerkelijk werker kan voorgaan in trouwdiensten.

Ds. P. Kleingeld geeft aan zich af te vragen waarom er niet sterker op de herbezinning op het ambt wordt ingezet, voordat er allerlei zaken worden aangepast.

c. antwoord LV-commissie

Br. A.F.M. Schippers antwoordt namens de LV-commissie. Op het punt van het preekconsent, merkt hij op dat dit bestaat voor wie predikant wil worden, en daarover gaat de regio, maar dat geldt niet voor de kerkelijk werker, over wiens eventuele preekconsent plaatselijk besloten wordt. Wat de nascholing betreft, is jaarlijks de norm, maar in verband met het opstarten hiervan gaat het er in de beginfase

vooral om rapportage over de vraag of de beweging ingezet is. De vraag naar de nodige extra capaciteit van het NPG in verband met het prio-schap antwoordt br. Schippers bevestigend. Over de herbezinning op het ambt merkt hij op dat als de vergadering meent dat dat op dit moment het enige is waarover beslist moet worden, alleen besluit G genomen hoeft te worden, en de rest kan blijven liggen; de commissie pleit er echter voor om zowel het een als het ander te doen.

Namens de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (CTP) reageert zr. H.J.M. Jellema-Klaver op de vraag naar het materiaal van de GKV. Zij geeft aan zeker onder de indruk te zijn van wat de vrijgemaakten allemaal hebben, maar verwoordt de visie van de commissie dat allereerst uitgegaan dient te worden van interne NGK-deskundigheid. Volgens het voorstel komt de coördinatie bij de STAGG te liggen, zodat men zelf overzicht houdt van wat er in de NGK gaande en nodig is. Een en ander is niet bedoeld als een beperking, maar als een platform om de dingen in eerste instantie onderling te regelen. Wat betreft de nascholing en financiering daarvan merkt zr. Jellema op dat dit geen garanties oplevert, maar naar het idee van de CTP zeker zal helpen. Over de veiligheid van de predikant zegt zij vervolgens dat dit een terecht punt is, dat ook uit de hoek van de studenten opkwam. Wat de prio betreft, is het juist vanwege de veiligheid van de positie dat de commissie voorstelt het prio-schap onderdeel van de opleiding te maken. Dit is voor de NGP in de huidige bezetting niet haalbaar, maar de NGP heeft nog een mandaat voor meer financiële ondersteuning dan waar zij tot nu toe gebruik van maakt. In verband met het voorgaan in trouwdiensten, ziet de commissie dit als een logische stap als de kerkelijk werker het trouwpaar eerder heeft begeleid, en is dit overigens ook de consequentie van het mogen voorgaan in plaatselijke diensten.

Ds. G. Bronsveld gaat nader in op diverse vragen rond de prio. De vraag over het 'in de wacht terecht komen' van de prio zou ook gelden voor de student die beroepbaar is en moet wachten op een beroep. Vast onderdeel van het idee van de prio is dat de kerken de mogelijkheid en ruimte geven om als prio aan het werk te gaan. Hij stelt dat het idee van de prio slechts ten dele ontstaan is naar aanleiding van het hoge aantal losmakingen, en dat dit ook voortkomt uit de wens van de studenten om meer ervaring op te doen, terwijl zij nu soms tijdelijk als een soort kerkelijk werker aan de slag gaan, wat de commissie niet als een wenselijke situatie ziet. De prio moet gezien worden als een predikant in wording, die inhoudelijk al het werk van de predikant doet, behoudens de bediening van de sacramenten.

d. vervolgafspraken

De voorzitter dankt de beide commissies voor hun aanwezigheid en bijdrage. Hij stelt voor dat afgevaardigden amendementen en voorstellen over de bij dit punt besproken zaken binnen tien dagen aan het moderamen mailen, dat ze vervolgens zal doorsluizen naar de diverse commissies. Hij meldt dat er tijdens de zitting van 11 februari voor verdere inhoudelijke discussie en besluitvorming gelegenheid zal zijn.

92. Toekomstig predikantsprofiel (09.02)

De voorzitter heet de aanwezige leden van de commissie 'Toekomstig Predikantsprofiel' (CTP), de betreffende LV-commissie, het bestuur en de raad van toezicht van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP) en het bestuur van de STAGG welkom. Die laatsten kunnen desgewenst geraadpleegd worden bij vragen over het predikantsprofiel die hun werkveld betreffen. De voorzitter merkt op dat na de vorige zitting waarin over het predikantsprofiel gesproken is, vanuit vier regio's amendementen zijn ingediend, waarvan zo veel mogelijk geprobeerd is ze te verwerken in de huidige voorstellen. Ook ligt er een notitie van het moderamen voor met enkele voorstellen inzake het te bespreken predikantsprofiel.

Br. J.E. van Dijk stelt voor het voorstel over een commissie 'onderzoek ambten' los te koppelen van de overige voorstellen, waarbij de voorzitter aansluit met de opmerking dat inhoudelijke bespreking van dit onderwerp (besluit G) apart zal plaatsvinden

a. toelichting LV-commissie en CTP

Br. A.F.M. Schippers merkt op dat de twee commissies de indruk hebben dat alle gestelde verhelderingvragen beantwoord zijn, maar dat er ruimte is voor vragen indien de afgevaardigden dit anders inschatten.

b. inhoudelijke bespreking

Br. J.J. Lakerveld merkt op dat een vermelding van de kosten in de besluitteksten ontbreekt, en de meegestuurd kostenberekeningen onduidelijkheden bevat (zoals het verschil tussen eenmalige en lokale kosten).

Ds. C.T. de Groot herinnert aan zijn op de vorige zitting geuite zorg over de beschikbaarheid van het nodige aantal plaatsen voor prio's, waarop toen verwezen is naar de vacante gemeenten, wat z.i. echter nog geen garanties biedt. Hij signaleert de mogelijkheid dat er wel studenten, maar niet voldoende beschikbare plaatsen zijn, terwijl de kerken gevraagd wordt een garantie van voldoende plekken te geven, en vraagt wat er dan gebeurt. Ook het punt dat een prio dient te solliciteren acht hij een lastige.

Br. J.E. van Dijk bepleit bij deelbesluit B dat de commissie loopbaanbeleid niet gaat droogzwemmen, maar in samenspraak met enkele gemeenten zorgt voor pilots die als aanstekelijke voorbeelden kunnen werken. Bij besluit C adviseert hij niet te spreken van het recht op feitenanalyse, maar te blijven bij het in aanbeveling 69 van het rapport voorgesteld recht op assessment. Bij p. 12 constateert br. Van Dijk een discrepantie tussen de opmerking dat de regio's zich zullen voorbereiden op de prio-plaatsen en de volgende opmerking dat de regio's zich zullen voorbereiden op de ontwikkeling van een sollicitatieprocedure die voor alle regio's gelijk is. Als alle regio's dat apart doen, wordt het dus niet overal gelijk.

Ds. K.C. Smouter vraagt in verband met de motivatie om tot het prio-schap te komen, of allerlei aanpassingen die rond de opleiding gedaan zijn geëvalueerd zijn op het voorkomen van losmakingen, en pleit ervoor te waken tegen een te grote opeenstapeling van maatregelen. Dat wordt teveel met een kanon op een mug schieten.

Ds. P.G. Sinia meldt een amendement van de regio Arnhem op het punt van het invoeren van de begeleiding door een onafhankelijk deskundige, inhoudende dat deze bij het evaluatiegesprek opgeroepen kan worden wanneer een van beide partijen daarom vraagt.

Ds. J. van 't Hof geeft aan diverse bezwaren bij de voorstellen te hebben, al zijn ook een aantal eerdere bezwaren weggenomen. Hij pleit ervoor het predikantsprofiel niet te sterk 'dicht te timmeren' of in te perken, daar bijvoorbeeld de scheiding tussen geestelijk en organisatorisch werk z.i. niet houdbaar is, omdat ook de organisatie van de gemeente een geestelijke zaak is. Ook zijn er predikanten die naast prediking en onderwijs minder zelf aan pastoraat doen en meer aan leiding geven. Hij noemt het onjuist om als LV zonder Schriftuurlijke gronden toe te werken naar een eenvormige invulling van het predikantschap. Hij stelt voor het profiel alleen voor de opleiding te hanteren, en niet als leidraad voor de kerken op te stellen. Hij wil het profiel zeker geen onderdeel laten zijn van de handleiding voor het beroepingswerk: laat elke kerk zijn eigen profiel zal opstellen wanneer zij een predikant zoekt, en niet uitgaan van een uniform model. Ook pleit ds. Van 't Hof ervoor de regio minder sterk als toezichthouder te laten functioneren en over deze zaken op de regiovergadering te spreken vanuit AKS art. 37.1 in plaats van 37.2. Tot slot merkt hij op het niet verstandig te vinden de verlening van een beperkt preekconsent voor de kerkelijk werker bij de plaatselijke kerkenraad te leggen, en pleit hij voor een rol van de regio hierin. De beperking ligt dan niet in de beperking tot het preken in één gemeente, maar in het aantal preken per jaar.

Br. H.G. Lakerveld merkt op het prio-schap als een onnodige verlenging van de opleiding tot predikant te zien, die niet getuigt van vertrouwen in de geschiktheid van de betreffende prio als predikant. Hij stelt voor de prio eerder als 'predikant in eerste fase' te zien.

c. antwoord LV-commissie en CTP

Namens de commissie reageert zr. M. Jellema op diverse opmerkingen en vragen van de afgevaardigden. In het algemeen geeft zij aan dat het idee van het prio-schap uitgaat van wederzijds vertrouwen. Wat betreft aanbeveling 69 (assessment) stemt zij toe dat hier een punt voor verdere bezinning ligt. Zij beaamt dat de sollicitatieprocedure voor prio's een zaak voor verdere bespreking en afspraken is. Het idee van de pilots rond het loopbaanbeleid neemt de commissie graag over. Wat betreft het prio-schap (naast andere maatregelen) als 'antwoord' op de vele losmakingen antwoordt zr. Jellema dat het ook een reactie is op andere ontwikkelingen, zoals de wens naar praktijkervaring bij aanstaande predikanten; zij benadrukt dat het prio-schap ook de gelegenheid biedt tot wederzijdse nadere ervaring en kennismaking van prio en NGK. Vanwege de zuiverheid van de eigen positie van de kerkelijk werker acht de commissie het niet verstandig om aanstaande predikanten als kerkelijk werkers te laten starten.

Reagerend op de suggestie van ds. Sinia om alleen een onafhankelijk deskundige bij het evaluatiegesprek te vragen als één van de partijen daarom vraagt, merkt zr. Jellema op dat in zo'n geval direct de indruk zal ontstaan dat er een probleem is en dat het volgens de commissie beter is het tot een goede gewoonte te maken.

Op diverse opmerkingen van ds. Van 't Hof zegt zr. Jellema dat de commissie het uitgangspunt in de gemeenteopbouw genomen heeft, zonder allerlei zaken te willen dichttimmeren of verbieden. Het is onmogelijk om vertrouwen via teksten te borgen of misbruik via teksten te voorkomen. Op ds. Van 't Hofs suggestie dat het profiel alleen voor de opleiding gebruikt zou moeten worden, vraagt zij of dat geen nieuwe bron voor spanning en verwarring in de praktijk zou opleveren. Tevens wijst zij erop dat de rapporten en voorstellen nergens suggereren dat het om een opgelegde uniformiteit gaat of om een meetlat voor zittende predikanten, maar dat de verantwoordelijkheid van kerkenraad én predikant voorop staat en dat de voorstellen bedoeld zijn om hen het gesprek te laten aangaan. Ook vermeldt het rapport nergens dat de regio als 'toezichthouder' dient te functioneren. Op het punt van het preekconsent voor kerkelijk werkers antwoordt zij dat het niet om een algemeen preekconsent gaat omdat de betreffende persoon geen predikant wordt. Het is prima dat de regio erbij wordt betrokken, maar het moet niet gezien worden als een preekconsent zoals we dat kennen. Dan komt immers ook de toetsing om de hoek kijken. Het plaatselijke preekconsent van een kerkelijk werker is een zaak van de plaatselijke gemeente.

In antwoord op de vragen van br. H.G. Lakerveld merkt zr. Jellema op dat het eerste voorstel voor het prio-schap te globaal was en een te onduidelijke positie van een student na het afstuderen opleverde. Een oplossing van juniorpredikant zoals de PKN die kent, geeft weer onduidelijkheid bij de overgang van junior- naar seniorpredikant. De commissie stelt voor het bij de opleiding te trekken, maar niet om de opleiding langer te maken of om een extra toetsinginstrument te hebben; het vertrouwen is er al. Het gaat erom meer ervaring op te doen. Het kerkelijk examen is geen toetsing op geschiktheid, maar toelating tot het ambt, aldus zr. Jellema.

Br. M. van Daalen (bestuur STAGG) gaat in op de kostencalculatie van de nascholing (09.02.05, p.6). Hij licht de onderverdeling in drie mogelijkheden toe (waarbij in de berekening uitgegaan is van model b, een mengvorm van landelijke en plaatselijke kosten, zodat de kosten voor nascholing van predikanten alleen voor rekening komen van gemeente die een predikant hebben) en geeft aan dat de vergadering de keus heeft.

Br. A. Wattèl (bestuur NGP) reageert op de vraag naar het garanderen van prio-plekken door de kerken, en wijst op het feit dat de kerken indien zij zich uitspreken voor het prio-schap, zij ook kiezen voor de verantwoordelijkheid om plekken beschikbaar te stellen. Ze gaan dan een inspanningsverplichting aan. Vanuit de opleiding kan al ruim van te voren bij de regio's aangegeven worden, wanneer er naar verwachting behoefte is aan prio-plekken. Tot slot geeft hij aan dat de NGP invoering altijd nog kan opschorten, als blijkt dat het niet gaat functioneren door een tekort aan plaatsen.

Br. A.F.M. Schippers licht toe dat de voorstellen geen financieel plaatje bevatten, omdat de commissie het zinvol acht om pas na de keuze voor een van de modellen een definitief kostenplaatje te maken. De voorzitter sluit hierbij aan en merkt op dat over de onderwerpen van de kosten en het preekconsent tijdens een latere zitting besloten zal worden.

d. vervolg bespreking

Ds. K. Muller onderstreept het feit dat het geestelijke en het organisatorische leiding geven niet te scheiden zijn, maar dat z.i. een dergelijke scheiding ook niet in het profiel zit. Verder geeft hij aan bijlage 2 acceptabel te vinden, maar tevens enige toelichting gewenst te achten over de verhouding tussen model 2 en bijlage 2. Wat de regiovergadering betreft, merkt hij op dat deze volgens de afspraken in AKS-artikel 37 over het op elkaar acht geven als 'toezichthouder' functioneert, en dat dit wat hem betreft ook bij de op tafel liggende punten zo kan zijn. Hij merkt op dat volgens de commissie de kerkelijk werker geen ambtsdrager dient te zijn, maar vraagt ook of de bediening van het Woord wel los te maken is van het ambtsdragerschap. Hij vraagt ook waarom de kerkelijk werker wel de ene sleutel van het Koninkrijk - de bediening van het Woord - zou mogen hanteren en niet de andere - de bediening van de sacramenten. Op het punt van het prio-schap merkt hij op dat dit een student de gelegenheid biedt ervaring op te doen en zich desgewenst terug te trekken voordat hij daadwerkelijk "predikant voor het leven" wordt.

Br. B. Verheij informeert naar de visie van de commissie op de eventuele eisen die aan prio-plekken gesteld kunnen worden, gelet op de parallel die de commissie trekt met de opleiding tot medisch specialist en de forse eisen die in dat kader aan ziekenhuizen worden gesteld.

Ds. C.T. de Groot merkt op dat de inspanningsverplichting waarover br. Wattèl sprak in verband met het leveren van prio-plaatsen door de kerken, iets anders is dan een garantie. Dat laatste blijft z.i. een probleem blijft. Daarnaast geeft hij aan de mobiliteit en huisvesting van de prio's als een bezwaar te zien, evenals het gegeven dat een prio dient te solliciteren. Al met al ontraadt de regio Kampen de keuze voor het prio-schap, aldus ds. De Groot.

Br. H.G. Lakerveld merkt op dat de voorgestelde constructie suggereert dat een student zich na zijn theologische opleiding als predikant gaat specialiseren, wat z.i. een spanning oproept met het karakter van de NGP. Die wordt op die manier een theologische studie in plaats van een opleiding tot predikant. Ds. J. van 't Hof geeft aan het preekconsent niet tot (aanstaande) predikanten te willen beperken, en oppert dat z.i. een kerkelijk werker die tien tot vijftien keer per jaar preekt wel degelijk een zaak van de regio dient te zijn. Wat het profiel betreft, merkt hij op dat dit z.i. als algemeen profiel opgenomen kan worden, maar niet in de zin van een vaststelling ervan dat in de plaats komt van het plaatselijke profiel. Ds. H.H. Scheffer geeft in verband met het gegeven dat het prio-schap onderdeel van de opleiding wordt, aan er moeite mee te hebben dat het daarmee voor iedereen verplicht wordt, wat de weg naar het predikantschap vooral voor 'late roepingen' niet gemakkelijker maakt. Hij stelt voor het prio-schap tot een niet-verplichte mogelijkheid te maken waarin aanstaande predikanten desgewenst de kans hebben aan het werk te proeven voordat zij een definitieve stap in de richting van het predikantschap zetten.

Ds. P. Kleingeld onderstreept de bemoeilijkende consequenties van het prio-schap voor mensen die op latere leeftijd predikant willen worden. Verder vraagt hij op het punt van de waterdichte scheiding tussen kerkelijk werker en predikant of dit getoetst is aan de in de NGK gangbare praktijk.

e. antwoord commissie

Zr. M. Jellema reageert op de diverse vragen en opmerkingen. Wat de verhouding tussen bijlage 2 en model 2 betreft, merkt zij op dat die één-op-één is. Wat het prio-schap betreft, merkt zij op dat er in het rapport van de commissie niet gesproken wordt over voorwaarden of geschiktheid van gemeenten voor een prio-plek, en dat het aan de NGP is om een model hiervoor nader uit te werken. Zij stemt ds. De Groot toe dat er geen absolute garantie voor voldoende prio-plekken te geven is, maar stelt dat de commissie er alle vertrouwen in heeft dat het een begaanbare weg is. Op andere moeiten met het prio-schap reageert zij dat het geen model is dat alleen maar positieve kanten kent, maar dat het ondanks mogelijke risico's wel degelijk de moeite waard is, en dat het naar het oordeel van de commissie voor alle aanstaande predikanten gelijk kan en moet zijn. Reagerend op de opmerking van br. Lakerveld beaamt zij dat het om een specialisatie gaat, maar geeft ze tevens aan dat deze tijdens de opleiding al begint, en onderstreept zij dat de geschiktheidsvraag niet in het prio-schap, maar in de opleiding ligt. Wat het preekconsent van de kerkelijk werker betreft, merkt zij op dat de commissie geen uitspraak gedaan heeft over het structureel preken van een kerkelijk werker, behalve dat deze de officiële lijn naar het predikantschap dient te volgen. In reactie op vragen rond het verplicht stellen van het prio-schap, geeft zr. Jellema aan dat dit voortkomt uit de gedachte dat als iets nuttig geacht wordt, dit voor iedereen moet gelden. Een criterium voor schifting is praktisch onmogelijk, en de commissie ziet het prio-schap niet als een verzwaaring van de opleiding. Wat de late roepingen betreft merkt zij op dat de ervaring niet leert dat dergelijke mensen een mindere opleiding nodig hebben.

Br. A. Wattèl gaat in op de vraag naar de evaluatie van eerdere initiatieven om aanstaande predikanten beter voor te bereiden en naar minder losmakingen te streven. De huidige predikantenopleiding functioneert nog te kort om een evaluatie mogelijk te maken, zeker gezien het feit dat het om een meting op langere termijn gaat. Hij geeft aan van oordeel te zijn dat er in ieder geval een stap tussen studie en predikantschap dient te komen, los van mogelijke toekomstige evaluaties. Verder wijst hij op de periode van twee tot vier jaar die genomen worden om het prio-schap in te voeren, of in ieder geval op te starten. Wat de mobiliteit van de prio betreft merkt hij op dit niet als een groot probleem te zien, daar een prio die (parttime) werkt niet per se in de plaats van de gemeente waar hij een aanstelling heeft, hoeft te gaan wonen. Reagerend op de 'late roepingen' stelt hij dat dit z.i. in ieder geval zal afnemen gezien de beperkingen die de overheid van plan is aan 'tweede studies' op te leggen.

f. voorstellen/amendementen/besluitvorming

i. principevoorstellen (09.02.01-06.a, p. 2-4)

De voorzitter geeft de principebesluiten (A t/m I) en de amendementen die daarop zijn gekomen in stemming. De vergadering neemt het eerste deel (overwegingen en uitspraken 1-7) met algemene stemmen aan.

Ds. J. van 't Hof geeft aan dat hij zijn amendementen op de principebesluiten intrekt, voor zover ze niet door de commissie zijn overgenomen.

De voorzitter geeft de achtereenvolgende principebesluiten in stemming:

- A: 2 onthoudingen, overige stemmen voor; besluit aangenomen
- B: met algemene stemmen aangenomen
- C: met algemene stemmen aangenomen

- D: 2 onthoudingen, overige stemmen voor; besluit aangenomen
- E: 11 tegen; 3 onthoudingen; 26 voor; besluit aangenomen
- F: met algemene stemmen aangenomen
- H: met algemene stemmen aangenomen

De voorzitter merkt op dat over de besluiten G en I tijdens een latere zitting gestemd wordt.

ii. vervolgvorstellen

Vervolgbesluit A (09.02.01-06.a, p. 5-7)

De commissie geeft aan diverse amendementen te hebben overgenomen, terwijl enkele andere vervallen zijn. De voorzitter geeft de resterende amendementen en het besluit als geheel in stemming:

- amendement Van 't Hof (p.5, regel 47-49): 24 voor; 11 onthoudingen; 3 tegen; aangenomen
- amendement Van 't Hof (p. 6, regel 3-5): 10 voor; 12 onthoudingen; 16 tegen; verworpen
- vervolgbesluit A (incl. eerste amendement Van 't Hof): met algemene stemmen aangenomen

Vervolgbesluit B (09.02.01-06.a, p. 8-9)

De commissie geeft aan de diverse amendementen over te nemen.

- vervolgbesluit B (inclusief amendementen): 0 tegen; 2 onthoudingen; overige stemmen voor; aangenomen

Vervolgbesluit C (09.02.01-06.a, p. 10-11)

De commissie neemt een aantal amendementen over. Op p. 11, regel tien wordt 'feitenanalyse' vervangen door 'assessment'. De voorzitter geeft de overige amendementen en het besluit als geheel in stemming:

- amendement Sinia (toevoeging aan besluit 2: 'indien een van de partijen of beide daarom vraagt'): 28 voor; 7 onthoudingen; 4 tegen; aangenomen
- amendement Van der Bijl ('besluit 2' wordt 'uitspraak 5'): 32 voor; 2 onthouding; 5 tegen; aangenomen
- amendement Van der Bijl (toevoeging besluit 1b p. 11, regel 20 na "per jaar" : "parttime predikanten naar rato": 28 voor; 4 tegen; 7 onthoudingen; aangenomen
- amendement Van der Bijl (toevoeging besluit p. 11, regel 26-27): 0 tegen; 6 onthoudingen; 33 voor; aangenomen
- vervolgbesluit C (inclusief amendementen): met algemene stemmen aangenomen

Op voorstel van de voorzitter besluit de vergadering tijdens een volgende zitting over de resterende vervolgbesluiten te stemmen.

134. Werkers in de kerk - Toekomstig Predikantsprofiel (09.02)

De voorzitter verwelkomt een aantal leden van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel, van het bestuur van de NGP en van het bestuur van de STAGG. Hij wijst op de besluitvorming tijdens een eerdere zitting, waarvan het huidige agendapunt een voortzetting is. Sinds de vorige behandeling hebben er enkele aanpassingen plaatsgevonden, daarom meldt hij dat een nadere bespreking tijdens deze zitting mogelijk is.

a. vervolgvorstellen D, E, F (09.02.01-06.c)

a.i. bespreking: vervolgbesluit D (kerkelijk werker)

Ds. J. van 't Hof dient een amendement in om het laatste deel van besluit 3 te schrappen ('en deze in meerdere gemeentes mag houden', p. 12, r. 20-21) (Van 't Hof(i)). Bij besluit 4 merkt hij op hier de bijbelse link tussen ambt en sacrament te missen, waarbij er tevens een z.i. merkwaardige uitzondering voor de doop gemaakt wordt; amendement: besluit 4 schrappen (p. 12, r. 22-24) (Van 't Hof (ii)).

Br. A.F.M. Schippers stemt namens de regio Amsterdam-Haarlem in met de eerste opmerking van ds. Van 't Hof en is van mening dat voor het preken in meerdere gemeentes preekconsent van de regio nodig is. Tevens sluit hij aan bij het tweede amendement Van 't Hof, daar hij zich afvraagt of het wijs is dit op deze wijze te regelen terwijl een ambtsvisie nog ontwikkeld moet worden. Ten slotte uit hij zijn verwondering over de in besluit 3 verwoorde beperking van het aantal preken dat een kerkelijk werker per jaar mag maken, en dient hij een amendement in om hiervan 'houden' te maken (Schippers i).

Ds. P.G. Sinia merkt op dat z.i. besluit 3 niet past in het geheel van vervolgbesluit D en dient een amendement in om het in zijn geheel te schrappen (Sinia (i)). Tevens ondersteunt hij het amendement om besluit 4 te laten vervallen.

Br. K. Kuiper sluit bij dit laatste aan en vraagt over besluit 3 naar verduidelijking over de vraag of het preekconsent plaatselijk of landelijk is en welke rol de regio hierin speelt.

Br. B. Wesseling constateert diverse onduidelijkheden aan de bevoegdheid en plek van de kerkelijk werker zoals verwoord in het voorstel. Bovendien merkt hij bij het gewijzigde besluit 7 op dat een dergelijke bijscholingscursus over de 'identiteit' van de NGK z.i. niet zinvol is, en dat het merkwaardig is dit bij de NGP neer te leggen. Hij stelt voor dit besluit in zijn geheel te laten vervallen.

Ds. M. Janssens haakt hierop in door te wijzen op de onduidelijke invulling van 'wat de NGK onderscheidt'. Bij p. 11, r. 20 (masterstudie) stelt hij dat dit alleen geldt voor een kerkelijk werker die predikant wil worden, en oppert regel 20 en 21 om te draaien. Bij besluit 4 (p. 12) is hij van mening dat dit beter weggelaten kan worden, of dat alleen de doop erin vermeld moet worden. Bij p. 12, r. 48-49 (informatieboekje) ten slotte stelt hij dat dit eruit kan, daar het informatieboekje zelfstandig werkt en op dit punt geen besluit van de LV nodig is.

Br. B. Verheij constateert bij p. 12, r. 11-12 (kerkelijk werker als ambtsdrager) dat de ambtsleer dit niet toelaat en dat de kerkelijk werker werknemer is. Hij informeert naar de exacte verhouding tussen die twee zaken, en oppert te vermelden dat deze regel in het kader van de (ANBI-)wetgeving gesteld wordt, maar dat niet uitgesloten kan worden dat de kerkelijk werker op andere gronden dan zijn functie ambtsdrager is. Verder merkt br. Verheij op dat hij het eerdere amendement van de regio Utrecht over de kerkenraad als 'goede werkgever' niet terugvindt in de voorstellen.

De voorzitter merkt bij de besluiten 3 en 4 op dat de inhoud niet alleen voor rekening van de commissie komt, maar mede met het moderamen tot stand gekomen is, waarbij rekening gehouden is met eerdere opmerkingen die uit de vergadering opkwamen.

Reactie CTP

Namens de CTP wijst zr. M. Jellema op de keus die in de voorstellen is gemaakt om ondanks de uitzonderingen de hoofdlijnen vast te leggen. De kerkelijk werker is geen predikant, maar in de praktijk zal de kerkelijk werker soms toch taken van een predikant doen. Wat het voorgaan in meerdere gemeentes betreft, merkt zij op dat naar het oordeel van de commissie de kerkelijk werker niet is toegerust om een groot aantal preken te maken, wat de keus verklaart om dat aantal te beperken, maar dat er wel ruimte kan zijn om die preken dan ook in andere plaatsen te houden. Dit verklaart de keus van de commissie om dit niet via de regio te laten lopen, zo stelt zr. Jellema. De uitzondering dat een kerkelijk werker in uitzonderlijke gevallen wel het avondmaal kan bedienen, komt voort uit de keus om de gegroeide praktijk te beschrijven, ook nu de bezinning op de ambten nog moet plaatsvinden. Ook de geconstateerde 'inconsistentie' (wel avondmaal, geen doop) komt mede voort uit de gegroeide praktijk en het gegeven dat het goed is om daar in ieder geval iets van vast te leggen. De keus om besluit 4 al dan niet over te nemen is aan de vergadering, aldus zr. Jellema. Bij besluit 3 wijst zij erop dat het aantal van 'ongeveer 5' tamelijk willekeurig is, en dat het hoofdzaak is dat er een beperking is, omdat het maken van preken tijdrovend is, zeker voor een part-timer die er niet voor is opgeleid. Zij geeft aan in te kunnen stemmen met de suggestie van ds. Janssens om regel 20 en 21 (p. 11) om te draaien. Reagerend op de opmerkingen over besluit 7 merkt zij op dat dit niet bedoeld is om de veronderstelde 'NG-identiteit' te beschermen, maar om kerkelijk werkers die van buiten komen in de gelegenheid te stellen de NGK te leren kennen. In plaats van 'wat de NGK onderscheidt' (p. 12, r. 43-44) kan verder ook geschreven worden 'wat de gebruiken zijn in de NGK'. Bij p. 12, r. 48-49 onderstreept zij de visie van de commissie dat het goed is als de kerkelijk werkers in het informatieboekje vermeld worden. Zr. Jellema bevestigt de opmerking van br. Verheij dat niet uitgesloten kan worden dat een kerkelijk werker elders ambtsdrager is, maar dat dit in geen geval zo kan zijn in de gemeente waarvan hij werknemer is.

Br. A.F.M. Schippers merkt over het 'goede werkgeverschap' op dat dit uit de tekst is gehaald vanwege de overname van een eerder amendement daartoe van de kant van ds. J. van 't Hof.

Reactie afgevaardigden

Ds. C. Smit uit zijn moeite met de trend om steeds gedetailleerdere regels op te stellen, en dringt aan op terughoudendheid daarin. Een algemene regel die zegt dat 'de kerkelijk werker geen ambtsdrager is' acht hij voldoende.

Br. S. Kadijk dankt de commissie voor de toelichting op besluit 4, en oppert om bij dit besluit niet doop en avondmaal apart te benoemen, maar de mogelijke activiteit van de kerkelijk werker bij alle sacramenten te beperken.

Br. B. Verheij zegt over p. 12, r. 11-12 dat z.i. de door hem genoemde suggestie nodig is om te voorkomen dat de kerken in de problemen komen wat hun ANBI-status betreft, en onderstreept het belang ervan om dit explicieter in de tekst te laten komen.

Ds. C.T. de Groot zegt over het lokale preekconsent dat uitgebreid wordt naar naburige kerken, dat de praktijk leert dat op dit punt al snel grenzen overschreden worden, en stelt voor het hier vermelde preekconsent enkel plaatselijk mogelijk te maken. Tevens oppert hij om hierover niet bij dit onderdeel te besluiten, maar dit op te nemen in het nog te nemen besluit over het preekconsent in het algemeen. De voorzitter beaamt deze mogelijkheid, maar merkt op dat de commissie het hier wil vermelden vanwege haar mening dat de kerkelijk werker bij het preekconsent weggehouden moet worden, wat er de reden voor is dat zij voorstelt de kerkelijk werker alleen plaatselijk een beperkt aantal preken te laten maken, eventueel uitgebreid naar naburige gemeenten. Gaat dit via de regio, dan kom je op het vlak van het algemene preekconsent, hetgeen voor de kerkelijk werker niet wenselijk is. Hij legt de vergadering de keus voor om het preken van de kerkelijk werker lokaal te houden, of ruimer te maken. In dat laatste geval zal dit niet bij dit onderdeel besloten worden, maar wordt het bij het algemene preekconsent ondergebracht.

Ds. C. Smit merkt hierover op dat een derde categorie preekbevoegden (naast studenten en mensen met bijzondere gaven) z.i. te veel is, en wijst op het gegeven dat de huidige regeling de nodige ruimte laat voor een kerkelijk werker die tevens specifieke gaven bezit om via de thans gebruikelijke weg algemeen preekconsent aan te vragen. Hij benadrukt dat het voldoende is te vermelden dat de kerkelijk werker geen ambtsdrager is, daar zijn positie verder gelijk is aan die van alle leden die geen ambtsdrager zijn, en stelt voor de besluiten 3 en 4 te schrappen. Diverse afgevaardigden bevestigen deze stellingname.

a.ii. besluitvorming: vervolgbesluit D (kerkelijk werker)

De voorzitter stelt voor de besluiten 3 en 4 (p.12) te schrappen, hetgeen de vergadering met alle stemmen op één na overneemt. Bij het voorstel van de regio Kampen over het preekconsent (09.05.02) merkt hij op dat hierdoor de kerkelijk werker als aparte categorie verdwijnt, maar dat hierover geen nadere besluitvorming nodig is.

Vervolgens concludeert hij bij uitspraak 10 (p.12, r. 11-12) dat de vergadering van mening is dat de kerkelijk werker nadrukkelijk geen ambtsdrager dient te zijn, en stelt hij voor de vraag op welke wijze dit precies verwoord en geborgd dient te worden, bij de opdracht voor de commissie 'Kerkrecht' onder te brengen, waarmee de vergadering instemt.

Hierna geeft de voorzitter de resterende amendementen en vervolgbesluit D in stemming.

- amendement Verheij (i): uitspraak 10 wijzigen in 'dat de kerkelijk werker op grond van het werknemerschap geen ambtsdrager van dezelfde gemeente kan zijn'
- amendement Verheij (ii): p. 12, r. 26 vervangen door: 'dat de kerkenraden zich in alle opzichten behoren te gedragen als goede werkgevers en zorg dragen voor'
- amendement Janssens: p. 12, 4. 43-44: 'wat de NGK onderscheidt' vervangen door 'wat de gebruiken zijn in de NGK' en 'dit inzicht' te vervangen door 'wat deze betekenen'.

De amendementen worden voldoende gesteund. Besluiten:

- amendement Verheij (i): 18 voor; 18 teen; 4 onthoudingen; amendement verworpen
- amendement Verheij (ii): 15 voor; 18 tegen; 4 onthoudingen; amendement verworpen
- amendement Janssens: 5 tegen; 2 onthoudingen; amendement aangenomen

Vervolgbesluit D, inclusief schrappen besluit 3 en 4, omwisseling regel 20-21 en amendement Janssens: 0 tegen; 1 onthouding; vervolgbesluit D aangenomen.

a.i. bespreking: vervolgbesluit E (prio-schap)

De voorzitter merkt bij het deel van p. 15, r. 38 tot en met p. 16, r. 2 (onder het kopje 'het kerkelijke examen') op dat dit naar het oordeel van het moderamen niet besluitrijp is, maar bij de opdracht voor een eventueel in te stellen commissie voor de bezinning op kerkelijke examens gevoegd kan worden. Voorstel: deze alinea's schrappen uit de tekst.

Bij p. 14, r. 46 vraagt br. B. Wesseling naar de schijnbaar ontbrekende verantwoordelijkheid van de LV voor de inhoud van de opleiding. Zr. M. Jellema antwoordt dat delegeren iets anders is dan jezelf van de betreffende verantwoordelijkheid ontslaan, maar de uitvoering aan een ander overlaten die vervolgens rapporteert. Br. A. Wattèl stemt daarmee in, maar constateert bovendien dat br. Wesseling dit kennelijk als algemene regel leest, terwijl het in dit deel enkel over het prio-schap gaat.

Br. S. Kadijk merkt op dat besluiten 2 en 3 (p. 17) feitelijk 'uitspraken' zijn. De voorzitter antwoordt het hier niet mee eens te zijn, terwijl z.i. bovendien de afgrenzing tussen uitspraak en besluit niet altijd helder is. Hierop stelt br. Kadijk dat besluit 3 reeds in besluit 1 begrepen ligt, waarmee de voorzitter ook niet instemt.

a.ii. besluitvorming: vervolgbesluit E (prio-schap)

De voorzitter stelt de afgevaardigden in de gelegenheid amendementen bij vervolgbesluit E in te dienen.

- amendement Kadijk (i): schrappen besluit 3
- amendement Kadijk (ii): schrappen besluit 2
- amendement Kadijk (iii) indien Kadijk (ii) niet wordt aangenomen: in besluit 2 het woord 'gezamenlijk' schrappen

De amendementen worden voldoende ondersteund. Stemmingen:

- amendement Kadijk (i): 1 voor; amendement verworpen
- amendement Kadijk (ii): 5 voor; 3 onthoudingen; amendement verworpen
- amendement Kadijk (iii): 26 voor; 1 tegen; amendement aangenomen

Vervolgbesluit E (inclusief amendement Kadijk (iii):

2 tegen; 2 onthoudingen; vervolgbesluit E aangenomen.

a.i. bespreking: vervolgbesluit F (gebruikmaken cursusaanbod andere kerken)

Br. D. Aalbers merkt op in de adviezen op p. 18 regelmatig het woord 'dienen' tegen te komen, en vraagt naar de verhouding hiervan tot de overwegingen waarin van veel dingen gezegd wordt dat ze 'wenselijk' zijn. De voorzitter antwoordt dat de adviezen letterlijke citaten zijn uit het rapport van de CTP en daarom niet veranderd dienen te worden, terwijl de overwegingen aangeven wat de LV met deze adviezen wenst te doen.

De voorzitter merkt bij p. 19, r. 23 op dat hier over een commissie gesproken wordt, terwijl in dit verband eerder het woord 'stuurgroep' gebruikt werd, hetgeen z.i. een andere vorm van bemensing suggereert. Br. A.F.M. Schippers antwoordt dat de LV-commissie het woord stuurgroep bij nader inzien minder geschikt achtte, maar dat er inhoudelijk hetzelfde mee bedoeld wordt.

a.ii. besluitvorming: vervolgbesluit F (gebruikmaken cursusaanbod andere kerken)

De voorzitter geeft vervolgbesluit F in stemming: met 2 onthoudingen en geen tegenstemmen neemt de vergadering dit aan.

De besluitteksten zullen nog taalkundig tegen het licht gehouden worden en daarna op de volgende zitting definitief worden vastgesteld.

b. financiële gevolgen (09.02.05)

b.i. bespreking

Br. J. Lakerveld vraagt om verduidelijking van het overzicht van de varianten op p. 6. Br. M. van Daalen (voorzitter van bestuur STAGG) licht toe dat de € 1,30 die bij c. genoemd wordt, de € 41.333 uit de rechterkolom van het schema betreft (scholing en toerusting kerkenraden). Bij keuze voor c. gaan die € 41.333 naar de middelste kolom en wordt de bijdrage per ziel verhoogd met € 1.30. De basiskeus is die tussen wat landelijk en wat plaatselijk (bij afname) betaald wordt.

b.ii. besluitvorming

De voorzitter legt de vergadering de keus voor om de eenmalige kosten in één keer (a) of verspreid over drie jaar om te slaan (b) (pagina 5, onder 'eenmalige kosten');

- voor mogelijkheid a: 4 voor; 0 onthoudingen; overige stemmen tegen
- voor mogelijkheid b: 4 tegen; 0 onthoudingen; overige stemmen voor

De vergadering besluit tot keuze b: spreiding eenmalige kosten over drie jaar en verhoging van de bijdrage van de STAGG per lid van € 1,13 voor de jaren 2011-2013.

Vervolgens vraagt de voorzitter de vergadering naar haar keus betreffende de drie opties voor de jaarlijkse landelijke en lokale kosten: voor optie a: 19; voor optie b: 7; voor optie c: 12; hiermee eindigt de stemming onbeslist en wordt opnieuw gestemd over de twee meest verkozen opties: optie a: 19; optie c: 20. De vergadering neemt optie c op in het totaalbesluit.

De voorzitter wijst erop dat de STAGG op basis van dit besluit aan het werk zal gaan, en dat de kerken door dit besluit zich committeren om er actief gebruik van te gaan maken.

Br. B. Verheij stelt voor de omslag via de financiële commissie te laten lopen, om alle gemeenten maximaal mee te krijgen op deze weg.

Ds. C.T. de Groot spreekt de wens uit dat deze besluiten in een woordelijke besluittekst worden gegoten, op basis waarvan in de volgende zitting definitief besloten kan worden; het moderamen neemt deze suggestie over.

De voorzitter schorst de vergadering voor de lunchpauze. Ds. M. Janssens leest 2 Timoteüs 3:16vv, en gaat voor in gebed. De vergadering zingt Gezang 313:1,4-7.

Na de pauze heropent de voorzitter de vergadering

c. AKS-gevolgen

De voorzitter wijst op stuk 09.02.01-06.c (110301) en stelt voor de commissie 'Kerkrecht' te vragen dit voor de juni-zitting mee te verwerken in de voorstellen voor de aanpassing van het AKS. Br. J.M. Louwerse merkt op dit een uitstekend voorstel te vinden, maar te zijner tijd wel graag de integrale tekst van de besluiten beschikbaar te hebben en graag ruim de tijd te hebben om een en ander te bekijken. Met het eerste stemt de voorzitter in, wat het tweede betreft stelt hij voor de commissie te vragen uiterlijk twee weken vóór de vergadering de voorstellen aan te leveren. De vergadering neemt met algemene stemmen genoemde voorstellen over.

d. voorstel ambtscommissie (09.02.01-06.d)

De voorzitter geeft een korte toelichting op het stuk 09.02.01-06.d, dat uitloopt op een voorstel gericht op verkenning en onderzoek naar de ambtsvisie in de kerken.

d.i. bespreking

Br. B. Wesseling is van oordeel dat de behoefte bij de kerken kennelijk niet bij een studie naar de ambtsvisie ligt, en dat bovendien onduidelijk is wat het doel van de voorgestelde commissie is. De voorzitter wijst erop dat juist om deze redenen teruggedaan is naar een soberder voorstel.

Br. J. Maris wijst er namens de LV-commissie ('Schipper') op dat er heel wat mis is rond de ambtsvisie in de kerken, en dat een goed theologisch anker z.i. wel degelijk nodig is; hij pleit ervoor terug te gaan naar het voorstel zoals genoemd onder V. (p. 6-7). De voorzitter antwoordt dat het moderamen van oordeel is dat een dergelijke opdracht op dit moment te zwaar zou zijn, maar dat de keus bij de vergadering ligt.

Ds. P.G. Sinia merkt op dat het wonderlijk is een commissie in te stellen die niet aan de LV rapporteert, en stelt voor ook over het uitgebreidere voorstel onder V. te stemmen. Br. J.M. Louwerse sluit hierbij aan en merkt op dat het voorstel onder V. tot meer concrete voorstellen en een meer inhoudelijke bezinning tijdens de volgende LV kan leiden.

Br. J. van Dijk geeft aan het voorstel onder V. te zwaar te achten, maar onderstreept dat er wel iets moet gebeuren, als het maar dicht blijft bij wat er in de kerken leeft.

De voorzitter reageert op de eerste opmerking van ds. Sinia en stelt dat een commissie altijd aan de LV rapporteert, en dat een besluit in die zin toegevoegd kan worden.

Namens de CTP stelt ds. G. Bronsveld dat de commissie het voldoende acht wanneer er onderzoek gedaan wordt naar de vraag hoe nodig een bezinning op het ambt in de kerken is, en het voorstel onder VIII. ondersteunt.

d.ii. besluitvorming

De voorzitter legt de vergadering de keus voor tussen het voorstel onder V en dat onder VIII.

Voor V: 8; voor VIII: overige stemmen.

Vervolgens legt de voorzitter de vergadering het voorstel onder VIII voor, inclusief een derde besluit betreffende de rapportage aan de LV: 3 tegen; 5 onthoudingen; voorstel aangenomen.

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen in Houten (zitting 12 maart 2011)

constateren

1. dat in het rapport van de CTP is gesignaleerd dat er in de afgelopen jaren alom ambt-gerelateerde ontwikkelingen zijn geweest in het functioneren van predikanten, kerkenraden en gemeenten;
2. dat de CTP concrete ambt-gerelateerde commissievoorstellen heeft gedaan die deels zijn uitgemond in concrete LV-besluiten inzake de kernopdracht van de predikant, de introductie van de prio, de positionering van kerkelijk werker;
3. dat de CTP ondanks de duidelijke verschuivingen in het kerkelijke werk in en rondom de ambten het niet haar taak heeft gerekend een nadere studie naar de kerkelijke ambten te doen;
4. dat in de LV-bespreking van het CTP-rapport diverse aanleidingen zijn genoemd om de visie op de ambten tegen het licht te houden, zoals wijzigingen in de organisatiestructuur van kerkenraden, taakverschuivingen van ambtsdragers naar gemeenteleden en discussies over de verhouding tussen kerkenraad en predikant rond losmakingen.
5. dat de LV-commissie TP (voorz. Schippers) daarom heeft voorgesteld een commissie te benoemen met als opdracht voor de komende LV te komen met een visie op de ambten binnen onze kerken;

overwegen

1. dat er aanleiding is voor een nadere analyse van de spanning tussen
 - a. enerzijds de ambtsvisie die in de gereformeerde confessie en het eigen 'akkoord van kerkelijk samenleven', breder: in de eigen traditie en cultuur, een dominante plaats heeft, en
 - b. anderzijds het rapport en de voorstellen van de CTP en de door deze LV genomen besluiten en de recente praktijkervaringen en ontwikkelingen inzake het functioneren van ambtsdragers, kerkenraden en gemeenteleden;
2. dat ten aanzien van het nut van een dergelijke analyse
 - a. enerzijds een dergelijke analyse mogelijk helderheid zou kunnen geven ten aanzien een eigentijdse, Schriftuurlijke en confessionele ambtsvisie;
 - b. maar anderzijds het beeld van de vragen en thema's die rond dit onderwerp aan de orde zijn te diffuus is om daarover een heldere studieopdracht voor een commissie te kunnen formuleren;
3. dat het bovendien onduidelijk is of een kerkelijke studieopdracht inzake de ambtsvisie de aangewezen weg is om met de vragen en spanningsvelden op dit gebied om te gaan;
4. dat bedoelde thematiek niet exclusief in onze kerken aan de orde is, maar ook in andere kerken is gesignaleerd

spreken uit

1. dat het de moeite waard is om in de komende jaren een nadere verkenning van deze thematiek op gang te brengen;
2. dat een nadere studie op dit gebied, indien gewenst, bij voorkeur samen met GKv en CGK zou moet worden ondernomen;

besluiten

een commissie te benoemen met de opdracht

1. te onderzoeken
 - a. welke veranderingen in de praktijk van het kerkelijk leven en welke beelden en opvattingen die rond het ambt leven, aanleiding geven om de ambtsvisie in onze kerken nader te bestuderen in het licht van de Schrift;
 - b. welke studies in onze kerken en verwante kerken over dit onderwerp zijn verricht;

- c. in hoeverre er bij CGK en/of GKv behoefte bestaat aan een gezamenlijke nadere studie naar een eigentijdse, Schriftuurlijk en confessionele invulling van de ambten;
2. de uitkomst van dit onderzoek tijdig ter kennis te brengen van de kerken, zodat die kan leiden tot bezinning op dit onderwerp in de kerken en deze kunnen overwegen of zij over dit onderwerp voorstellen willen doen ten behoeve van de Landelijke Vergadering van 2013/2014
3. aan de kerken te rapporteren met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.

De voorzitter dankt de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel voor haar werk en verleent haar namens de vergadering decharge voor de haar opgedragen taak. In het bijzonder dankt hij commissievoorzitter zr. M. Jellema voor haar inzet.

150. Werkers in de kerk - toekomstig predikantsprofiel (09.02)

a. taalkundige redactie genomen besluit (09.02.01-06.ca)

De voorzitter wijst op het mandaat dat de vergadering aan het moderamen gegeven had om de besluittekst te redigeren. De voorliggende tekst is daarvan het resultaat; het moderamen legt het aan de vergadering voor.

Br. C.C. Koolsbergen merkt bij p. 2, r. 26 op dat eerder besloten is dat 'hiervan verslag te doen' 'dit te melden' moet zijn. Br. A.F.M. Schippers bevestigt dit en het moderamen stelt voor deze wijziging over te nemen. Br. H.S. Klos wijst erop dat het overbodig is van een 'actief loopbaanbeleid' te spreken. Br. Schippers merkt op dat er ook inactief beleid bestaat, en stelt voor dit te laten staan.

De voorzitter geeft de definitieve besluittekst (inclusief de wijziging 'Koolsbergen') in stemming. De vergadering neemt het besluit met algemene stemmen over.

Besluittekst Toekomstig Predikantsprofiel

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten in 2011 kennis genomen hebbende van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen:

1. **Het competentieprofiel voor predikanten wordt de leidraad voor de opleiding van theologiestudenten. (48)**

Waar in dit document mannelijke aanduidingen voor predikanten, prio's en kerkelijke werkers worden gebruikt, dienen deze sexe-neutraal verstaan te worden.

2. **De predikant is een geroepene met een beroep. Roeping doet geen afbreuk aan de professionele eisen en uitvoering van het werk. (28)**
3. **De NGK is gebaat bij actief loopbaanbeleid voor predikanten. (62)**
4. **De kerkelijk werker vormt samen met de predikant een team. (33)**
5. **Organisatorisch leiderschap heeft te maken met het bestuur van de gemeente en is daarmee een verantwoordelijkheid van de kerkenraad. (3)**

Overwogen dat

1. de kerken hun Bijbelse roeping primair plaatselijk vormgeven;
2. goed functionerende gemeenten eraan bijdragen deze roeping optimaal waar te maken;
3. de samenwerking tussen kerkenraad, predikant en kerkelijk werker daarbij van essentieel belang is;
4. de taken van en de rolverdeling tussen kerkenraad, predikant en kerkelijk werker dan ook helder en bespreekbaar dienen te zijn;
5. de maatschappelijke context voortdurend aan verandering onderhevig is;
6. er een Bijbelse opdracht is onze gaven ten dienste van elkaar goed te gebruiken;
7. de kerken gebruik kunnen maken van professionele inzichten om hun functioneren te verbeteren;

8. de Heilige Geest gebruik wil maken van verschillende professies;
9. de kerken toekomstige predikanten goed willen voorbereiden op de vervulling van hun ambt;
10. de kerken daarbij gebruik willen maken van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding;
11. de kerken erbij gebaat zijn hun predikanten inzetbaar te houden;
12. de kerken gebaat zijn bij het op peil houden van kennis en kunde bij kerkenraden;
13. het zelfstandig organiseren van de toerusting voor kerkenraden en predikanten onnodig duur is. Hetzelfde gaat op voor het organiseren en uitvoeren van een adequaat loopbaanbeleid;
14. de kerken gebaat zijn bij duidelijkheid over de vraag of een kerkelijk werker ambtsdrager kan zijn;
15. in de vigerende ambtsleer die duidelijkheid ontbreekt;
16. in de kerken wel overeenstemming is over de belangrijkste kenmerken van de ambtsvisie (1. dienst aan het Woord en 2. leiding van de gemeente);
17. de uitleg hoe de onderscheiden ambten zich onderling verhouden tot deze kenmerken niet eenduidig is;
18. de commissie Toekomstig Predikantsprofiel in haar rapport 'Tussen gisteren en morgen' behartenswaardige adviezen en aanbevelingen heeft gedaan

Spreken uit dat:

1. de kerken gebaat zijn bij een landelijk predikantsprofiel als leidraad voor gemeenten en predikanten;
2. de kerken gebaat zijn bij een actief loopbaanbeleid voor hun predikanten;
3. de kerken er mede zorg voor dragen dat hun predikanten met vreugde, goed toegerust en in vertrouwen hun werk kunnen doen;
4. de kerken gebaat zijn bij duidelijkheid rondom de positie van een kerkelijk werker binnen een gemeente en binnen onze kerken;
5. de kerken het noodzakelijk vinden hun predikanten goed voor te bereiden op het werk in de gemeente;
6. de kerkenraden in staat moeten zijn de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor hun gemeenten waar te maken;
7. de kerken gebaat zijn bij een ambtsvisie, die zowel bijdraagt aan helderheid over de kerkelijke positie van de kerkelijk werker, als aan een verbindende werking tussen ambtsdragers onderling en tussen ambtsdragers en gemeenteleden

Besluiten

- A. Het profiel, zoals vermeld in bijlage 2 in het rapport 'Tussen gisteren en morgen', (code LV 2010-09.02.01), vast te stellen en te gaan gebruiken binnen de kerken.
- B. Jaarlijks tijdens het evaluatiegesprek ook te spreken over het loopbaanperspectief van de predikant(en) en dit te melden op de regiovergadering.
- C. Jaarlijks met de predikant te spreken over toerusting en andere zaken die nodig zijn om het de predikant mogelijk te maken de gemeente met vreugde te (blijven) dienen.
- D. De functie van kerkelijk werker binnen de kerken te erkennen en die functie te borgen
- E. De aspirant-gemeentepredikant goed voor te bereiden door middel van een prioschap voorafgaand aan de bevestiging tot predikant en de uitvoering van dit prioschap op te dragen aan de NGP.
- F. Gebruik te maken van het cursusaanbod van verwante kerken en organisaties om kerkenraden, predikanten en kerkelijk werkers toe te rusten.
- G. De uitwerking van het bovenstaande in vervolgbesluiten vast te leggen.
- H. De Commissie Toekomstig Predikantsprofiel te bedanken voor haar werk en haar te dechargeren.

Vervolgbesluit A

(Het profiel, zoals vermeld in bijlage 2 in het rapport 'Tussen gisteren en morgen', (code LV

2010-09.02.01), vast te stellen en te gebruiken binnen de kerken.)

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten in 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen:

1. Beschouw het predikantsprofiel in samenhang met de werkzaamheden van de kerkenraad en de kerkelijk werker. (1)
2. Het competentieprofiel voor predikanten wordt de leidraad voor de opleiding van theologiestudenten. (48)
3. De predikant gaat terug naar zijn kerntaken: de bediening van het Woord en het betekenis geven in het gemeentelven en in het leven van individuele gemeenteleden. (16)
4. Geestelijk en organisatorisch leiderschap dienen niet samen te vallen in de ene functie van predikant. (27)
5. De zondagse dienst dient een bron van inspiratie voor de gemeente te zijn en voor het geloof van individuele mensen. De predikant speelt hierin een belangrijke (voorbeeld)rol. (18)
6. Door pastoraat weet de predikant wat er leeft in de gemeente. (20)

Overwegen dat

1. besloten is het predikantsprofiel in bijlage 2 van het rapport vast te stellen en te gebruiken;
2. een heldere taakafbakening en rolopvatting tussen kerkenraad en predikant wenselijk is voor een vruchtbare samenwerking;
3. bij de aanwezigheid van een kerkelijk werker deze helderheid er ook moet zijn in de taakafbakening tussen predikant en kerkelijk werker en in de verhouding tussen kerkenraad en kerkelijk werker;
4. helderheid over taakafbakening en rolopvatting toekomstige problemen tussen kerkenraad en predikant kan voorkomen;
5. helderheid over taakafbakening en rolopvatting verkeerde verwachtingen bij de gemeenteleden kan voorkomen;
6. de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel hiervoor een aantal bruikbare adviezen heeft gegeven;
7. de predikant zich toelegt op zijn kerntaken: de bediening van het Woord en het betekenis geven van het Woord in het gemeentelven en in het leven van individuele gemeenteleden;
8. de kerkenraad de eindverantwoordelijkheid heeft voor de organisatie van een gemeente;
9. de zondagse eredienst plaatsvindt onder eindverantwoordelijkheid van de kerkenraad;
10. deze dienst een bron van inspiratie voor de gemeenteleden dient te zijn;
11. de predikant, als deze voorgaat, verantwoordelijk is voor de liturgie van de dienst;
12. de predikant door zijn pastorale arbeid weet wat er leeft in de gemeente;
13. de predikant verantwoordelijk is voor de inhoud van het onderwijs aan de jongeren (catechese);
14. de predikant de spiritualiteit van de gemeente dient te voeden;
15. de kerkenraad de taken binnen de raad verdeelt en ambtsdragers specifieke taken geeft;
16. de gemeente er bij gebaat is dat kerkenraads- en gemeenteleden taken op zich nemen die bij hen passen en waartoe zij zich geroepen weten;
17. een gemeente zonder visie het risico loopt stuurloos te worden;
18. de kerkenraad de verantwoordelijkheid heeft het proces van visievorming te leiden.

Spreken uit dat

1. het wenselijk is het predikantsprofiel zoals dat door de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel is beschreven te gebruiken en dat predikanten zich met name toeleggen op hun kerntaken;

2. de kerkenraden de verantwoordelijkheid hebben in het leiding geven van de gemeente en het ontwikkelen van een visie voor de gemeente;
3. de kerkenraden de verantwoordelijkheid hebben om helderheid te geven over taken en rollen van gemeente, kerkenraad, predikant en kerkelijk werker, deze taakverdeling te bewaken en waar nodig bij te stellen;
4. de regio's hierin de rol hebben, zoals verwoord in artikel 37.2 AKS

Besluiten:

1. De Vertrouwens- en Adviescommissie het vastgestelde profiel te laten opnemen in de handleiding voor het uitbrengen van een beroep.
2. Het vastgestelde profiel binnen de kerkenraden te bespreken en afspraken te maken over de taakverdeling tussen kerkenraad, predikant en kerkelijk werker.
3. Over het proces van punt 2 uiterlijk in de voorjaarsvergaderingen 2012 van de regio's te rapporteren.

Vervolgbesluit B

(Jaarlijks tijdens het evaluatiegesprek ook te spreken over het loopbaanperspectief van de predikant(en) en dit te melden op de regiovergadering.)

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten in 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen:

1. De NGK is gebaat bij actief loopbaanbeleid voor predikanten. (62)
2. Ontwikkel actief loopbaanbeleid. (65)
3. Start een landelijke commissie, de LBC, die dit beleid ontwikkelt en stimuleert. (66)
4. Zorg dat het loopbaanbeleid van predikanten onderwerp van gesprek wordt in de evaluatiegesprekken. (67)
5. Start een pilot met een 'job swap' en de 'uitleen' van een predikant aan een andere gemeente. (68)
6. Erken de status van interim-predikantschap. (69)

Overwegen dat

1. het eigene van het predikantsambt niet te vangen is in het begrip 'loopbaan' en het daarom van belang is om op een geestelijke, niet verzakelijkte manier te spreken over de relatie tussen predikant en gemeente;
2. het toch dienstbaar kan zijn aan het functioneren van een predikant en de opbouw van de gemeente, als er meer mogelijkheden zijn om het beroepingswerk te stimuleren;
3. de VAC nu informeel bemiddelt of tracht te bemiddelen bij het plaatsen van predikanten, die in hun gemeente dreigen vast te lopen;
4. het spreken over loopbaanbeleid nieuw is in onze kerken;
5. het spreken over de duur van de verbintenis bedreigend kan zijn en stress kan bezorgen bij predikanten;
6. het loopbaanbeleid van toepassing dient te zijn voor zowel gemeentepredikanten als voor categoriale predikanten;
7. voor het opzetten en uitvoeren van een loopbaanbeleid draagvlak onder predikanten een cruciale randvoorwaarde is.

Spreken uit dat

1. de kerken gebaat zijn bij actief loopbaanbeleid voor predikanten;
2. het wenselijk is dat er in het contact tussen predikant en kerkenraad van meet af aan in een open sfeer openhartig en op een geestelijke wijze gesproken kan worden over de

- duur van de verbintenis met de plaatselijke gemeente;
3. dat het invoeren van loopbaanbeleid voor predikanten zorgvuldig dient te gebeuren;
 4. dat de kerken bij het ontwikkelen van loopbaanbeleid zoveel mogelijk gebruik moeten maken van de expertise die binnen andere kerkgenootschappen (met name de GKV) is opgedaan;
 5. dat het wenselijk is om nader te onderzoeken welke instrumenten er binnen de kleine kerken bruikbaar zijn om te komen tot loopbaanbeleid (bijvoorbeeld. de in advies 68 en 69 genoemde);
 6. dat zij de VAC dankbaar zijn voor de pogingen die zij heeft ondernomen om tot loopbaanbeleid te komen;

Besluiten:

1. Een commissie in te stellen die in de komende drie jaar een actief loopbaanbeleid voor predikanten en kerkelijk werkers binnen de kerken moet ontwikkelen, op basis van de bovenstaande overwegingen en uitspraken.

Vervolgbesluit C

(Jaarlijks met de predikant te spreken over toerusting en andere zaken die nodig zijn om het de predikant mogelijk te maken de gemeente met vreugde te (blijven) dienen.)

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten in 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen:

1. De predikant is een geroepene met een beroep. Roeping doet geen afbreuk aan de professionele eisen en uitvoering van het werk. (28)
2. Beschouw uitstroom van predikanten door losmaking als een uiterste maatregel.(68)

Het gaat om advies 68 op blz. 101 van 'Tussen gisteren en morgen'

3. Het verdient de voorkeur het evaluatiegesprek te laten begeleiden door een onafhankelijke deskundige, die het proces begeleidt. (15)
4. Jaarlijks voert de kerkenraad een evaluatiegesprek met de predikant op basis van gelijkwaardigheid. (14)
5. De regelingen rondom het studieverlof blijven gelijk. (56)
6. De inhoud en het doel van het studieverlof worden door de predikant met de kerkenraad besproken en samen vastgesteld. (57)
7. De nascholing van predikanten wordt verplicht. (53)
8. Jaarlijks volgt iedere predikant nascholing met een omvang van 40 studiepunten. Dit komt overeen met een tijdsbesteding van 5 dagen. (54)

Overwogen dat

1. de kerken erbij gebaat zijn dat hun predikanten met vreugde, toegerust en in vertrouwen hun werk kunnen doen;
2. de kerkenraden hierin een eigen verantwoordelijkheid hebben;
3. besloten is uiterlijk in 2012 met de predikant te spreken over toerusting en andere zaken die nodig zijn om als predikant de gemeente met vreugde te dienen;
4. losmaking een uiterste maatregel is;
5. de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel over bovenstaande punten een aantal behartenswaardige adviezen gegeven heeft.

Spreken uit dat

1. de kerkenraden de verantwoordelijkheid hebben het functioneren van een predikant op basis van wederkerigheid bespreekbaar te maken en dat zij dit ook op een rechtvaardige manier dienen te doen.;

2. dat predikanten verplicht zijn zich te laten nascholen met een tijdsbelasting van minimaal vijf dagen per jaar, waarvan de helft gebruikt kan worden voor de voorbereiding;
3. dat zij willen voorkomen dat er rechtsongelijkheid ontstaat tussen predikanten en daarom deze nascholing willen verankeren in de WAP-richtlijn;
4. dat het voeren van evaluatiegesprekken onder andere tot doel heeft te voorkomen dat losmaking als uiterste maatregel nodig is;
5. dat het gewenst is dat het evaluatiegesprek begeleid wordt door een onafhankelijk deskundige indien tenminste één van de partijen daarom vraagt.

Besluiten

1. De WAP-commissie te verzoeken in haar richtlijn op te nemen:
 - a. het recht op een jaarlijks evaluatiegesprek op basis van wederkerigheid;
 - b. de verplichting tot nascholing met een tijdsbelasting van minimaal vijf dagen per jaar (parttime predikanten naar rato) te verankeren;
 - c. het recht op een assessment aan het begin van een traject tot losmaking.
2. De Vertrouwens- en Adviescommissie te verzoeken een handreiking op te stellen die gebruikt kan worden als leidraad voor het evaluatiegesprek;. Uiterlijk in de najaarsvergaderingen 2012 van de regio's te rapporteren over de wijze waarop de evaluatiegesprekken georganiseerd zijn.

Vervolgbesluit D

(De functie van kerkelijk werker binnen de kerken te erkennen en te borgen.)

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten op in 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen:

1. De kerkelijk werker voegt nieuwe elementen toe aan de gemeenteopbouw. (32)
2. De kerkelijk werker vormt samen met de predikant een team. (33)
3. De kerkenraad en de kerkelijk werker stellen samen een taakomschrijving op en communiceren deze met de gemeente. (31)
4. De kerkelijk werker is geen vervanger van de predikant; hij bedient geen sacramenten. (40)
5. De kerkelijk werker kan preekbevoegdheid verkrijgen in de gemeente waar hij werkzaam is. (38)
6. De kerkelijk werker kan voorgaan in trouwdiensten. (39)
7. De kerkenraad is de werkgever van de kerkelijk werker. (30)
8. De kerkenraad en de kerkelijk werker maken gezamenlijk afspraken over de werkbegeleiding van de kerkelijk werker. (59)
9. De kerkelijk werker is geen ambtsdrager. (35)
10. De kerkelijk werker die predikant wil worden, dient hiervoor aanvullende scholing te volgen. (41)
11. De masterstudie dient in zijn geheel gevolgd te worden. (72)

Overwegen dat:

1. de kerken regelmatig kerkelijk werkers aanstellen;
2. de positie van de kerkelijk werker niet is vastgelegd in het AKS ;
3. de kerkelijk werker een specifieke HBO-opleiding heeft;
4. de taken van de kerkelijk werker per gemeente kunnen verschillen;
5. de kerkenraad de taken van de kerkelijk werker vaststelt;
6. de predikant daarbij betrokken is;
7. de kerkelijk werker bij gebleken geschiktheid de mogelijkheid dient te hebben om voor te gaan in eigen gemeente;
8. de kerkenraad zorgt voor gezamenlijke afspraken over de werkbegeleiding van de kerkelijk werker;

9. de kerkelijk werker tot nu toe geen ambtsdrager is;
10. dit het formaliseren van de functie van kerkelijk werker niet in de weg staat;
11. de rechtspositie van de kerkelijk werker per gemeente kan verschillen;
12. de kerken rechtsongelijkheid van kerkelijk werkers willen voorkomen;
13. kerkelijk werkers nu niet altijd vermeld staan in het jaarlijkse informatieboekje.

Spreken uit dat

1. dat de functie van kerkelijk werker binnen de kerken erkend en geborgd dient te worden in het AKS;
2. de kerkelijk werker een onderscheidende functie is en dat de kerkelijke werker specifiek is opgeleid;
3. het niet wenselijk is dat de kerkelijk werker de rol van predikant op zich neemt ;
4. de kerkelijk werker samen met een predikant functioneert ;
5. een kerkelijk werker die predikant wil worden, de weg dient te volgen, zoals aangegeven in bijlage 5-3 van het AKS;
6. de kerkenraad dient te komen tot een goede taakverdeling tussen predikant(en) en kerkelijk werker(s);
7. de kerkenraad in zijn verantwoordelijkheid als werkgever dient te zorgen voor goede werkbegeleiding, bijscholing en coaching;
8. het wenselijk is te komen tot een eenduidige rechtspositieregeling voor kerkelijk werkers;
9. zolang de vigerende ambtsleer geen duidelijkheid geeft, de kerkelijk werker als werknemer geen ambtsdrager van dezelfde gemeente kan zijn;
10. het wenselijk is dat de gegevens van de kerkelijk werkers vermeld staan in het jaarlijkse informatieboekje van onze kerken;

Besluiten:

1. De kerkelijk werker als bezoldigde functie, met specifieke HBO-opleiding, te erkennen.
2. De kerkelijk werker niet in te zetten als predikant.
3. Dat de kerkenraden zorg hebben te dragen voor:
 - a. een adequate taakverdeling tussen predikant en kerkelijk werker;
 - b. een adequate vorm van werkbegeleiding, coaching en bijscholing;
 - c. een adequate vorm van inhoudelijk overleg tussen kerkenraad en kerkelijk werker;
 - d. passende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder een pensioenregeling.
4. De WAP-commissie te verzoeken advies te geven inzake de rechtspositieregeling voor kerkelijk werkers.
5. De NGP te verzoeken om in het kader van de bijscholing van kerkelijk werkers een korte cursus te ontwikkelen waarin de kerkelijk werkers, mede aan de hand van de geschiedenis van de NGK en de binnen deze kerken geldende regels, leren wat de gebruiken zijn in de NGK en wat deze betekenen voor hun eigen functioneren in NGK-verband..
6. Dat een kerkelijk werker die predikant wil worden, de weg dient te volgen, zoals omschreven in bijlage 5-3 van het AKS.
7. Het moderamen op te dragen er zorg voor te dragen dat de uitgever van het jaarlijkse informatieboekje van de kerken ook de gegevens van kerkelijk werkers opneemt.

Vervolgbesluit E

(De aspirant- gemeentepredikant voor te bereiden door een prioschap voorafgaand aan de bevestiging tot predikant en de uitvoering van het prioschap op te dragen aan de NGP.)

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten in 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen:

1. Studenten die in de laatste fase van hun studie zijn gekomen, kunnen als prio aan het werk in een gemeente. (63)
2. Een prio is in dienst van de gemeente, heeft preekbevoegdheid, bedient geen sacramenten, neemt deel aan het werk van de kerkenraad en wordt begeleid door een mentor. (64)

Overwegen dat

1. de aspirant-gemeentepredikant gediend is met een zo goed mogelijke voorbereiding op de praktijk van het werk in de gemeente;
2. een periode daadwerkelijk aan het werk zijn in een gemeente aan het slot van de studie een wezenlijke toevoeging is aan de verschillende stages;
3. een dergelijke praktijkervaring het aantal losmakingen naar alle waarschijnlijkheid zal doen verminderen;
4. het wenselijk is om het doorstromen van studie naar gemeente te bevorderen en te voorkomen dat studenten lange tijd moeten wachten op een beroep c.q. geen beroep krijgen;
5. een dergelijke praktijkervaring de arbeidsvreugde en het zelfvertrouwen van de (beginnende) predikant zal doen toenemen;
6. er vanuit de regio Amsterdam-Haarlem een voorstel ligt met als doel tot de instelling van een commissie te komen met als doel zich te heroriënteren op de kerkelijke examens;
7. het wenselijk is dit voorstel te betrekken bij deze besluitvorming/

Spreken uit

dat de NGP het verzoek krijgt het prioschap in te voeren, conform onderstaande richtlijnen:

1. **Verantwoordelijkheid**
 - a. Het prioschap wordt onderdeel van de NGP en valt daarmee onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de NGP.
 - b. De NGP krijgt daarmee drie accenten:
 - i. de verplichte academische vakken, gegeven door kerndocenten en toegevoegde docenten,
 - ii. de begeleiding van prio's door opleiders,
 - iii. de werkbegeleiding van jonge predikanten door werkbegeleiders.
 - c. De NGP draagt zorg voor de opleiding/training van de 'opleiders' van de prio.
 - d. Het NGP- bestuur is verantwoordelijk voor de inhoud van het prioschap, de eventuele eisen aan reflecties, leerdoelen, etcetera. De NGP heeft de verantwoordelijkheid om de inhoud van het curriculum up-to-date te houden en af te stemmen op andere actoren en factoren in het speelveld.
 - e. De LV delegeert haar verantwoordelijkheid voor de inhoud van de (volledige) opleiding aan het bestuur van de NGP. Het bestuur legt eens in de drie jaar verantwoording af aan de LV en onderhoudt gedurende die drie jaar contact met het moderamen.
2. **Het prioschap**
 - a. Het prioschap krijgt een vaste termijn van twee jaar (bij een minimale invulling van 0,4 fte).
 - b. De prio krijgt begeleiding van een vaste opleider.
 - c. Het is mogelijk op verschillende plaatsen een prioschap te vervullen.
 - d. De prio heeft een dienstverband naar burgerlijk recht met de lokale kerk.
 - e. Voor de hoogte van het salaris maakt de WAP-commissie een voorstel, waarbij het salaris vergelijkbaar dient te zijn met dat van een startende predikant en de arbeidsrechtelijke positie vergelijkbaar met die van een kerkelijk werker.
 - f. Het prioschap is verplicht. De regeling wordt van kracht voor alle studenten, vanaf een nader vast te stellen ingangsjaar. Bij de besluitvorming over het tijdstip van invoering worden de studenten gehoord. Bekeken dient te worden of een student al vóór het ingangsjaar op vrijwillige basis voor een prioschap in aanmerking kan

- komen.
- g. De prio bekleedt niet het ambt van predikant, bedient niet de sacramenten en is geen lid van de kerkenraad. Om zijn rol te kunnen vervullen woont hij de vergaderingen van de kerkenraad bij en neemt hij actief deel aan de besprekingen.
 - h. De student kan tijdens zijn studie starten met het prioschap, doch niet eerder dan nadat hij het Master 1 heeft afgerond, de eindstage heeft doorlopen en de NGP van oordeel is dat betrokkene geschikt is voor het prioschap, d.w.z dat hij 'in principe geschikt' is voor het predikantschap.
 - i. De student gaat niet als kerkelijk werker aan de slag. Eventuele werkervaring als kerkelijk werker is niet geldig of inwisselbaar voor het prioschap.
 - j. De kerken garanderen gezamenlijk een prio-plaats voor de student die voor het prioschap in aanmerking komt.
 - k. De kerken dragen na afloop van het prioschap geen financiële verantwoordelijkheid voor de gewezen prio, ook niet in de situatie dat deze niet beroepbaar wordt gesteld.
3. Het kerkelijk examen
- a. Het kerkelijk examen tot beroepbaarstelling kan worden afgenomen als iemand:
 - i. Een positief getuigschrift voor de academische opleiding van de NGP heeft ontvangen,
 - ii. Een positief getuigschrift voor het prioschap van de NGP heeft ontvangen.
 - b. Deze twee getuigschriften worden ter kennis gebracht van het gremium dat het kerkelijk examen afneemt.
 - c. De kerkenraad van de lokale kerk waar iemand prio is geweest adviseert de NGP bij de eindbeoordeling van de prio. Gedurende het prioschap krijgt de feedback van de kerkenraad een plaats in de gesprekken tussen opleider en prio.
 - d. Het is aan de LV om te bepalen of het kerkelijk examen nog steeds door de regio dient te worden afgenomen of op bovenregionaal of landelijk niveau. Dit maakt voor het prioschap in principe niet uit.
 - e. Indien de prio na zijn beroepbaarstelling predikant wordt, zal hij gedurende ten hoogste twee jaren werkbegeleiding ontvangen. De inhoud van de werkbegeleiding richt zich op wat zich voordoet wanneer iemand formeel predikant wordt. De nieuwe positie zal immers leiden tot nieuwe ervaringen en nieuwe vragen.
4. Financiën
- a. De NGP-kosten van het prioschap worden geraamd op € 15.000,= (prijspeil 2010), vanaf het jaar van invoering.
 - b. Voor de twee jaar voorafgaand aan de invoering zijn de kosten geraamd op € 5.000, = per jaar. Het betreft de kosten voor het ontwikkelen van het curriculum en het trainen van de opleiders.
 - c. Door de invoering van het prioschap zullen de kosten van de werkbegeleiding naar verwachting dalen naar een niveau van ongeveer € 5.000,= per jaar. De daling wordt mogelijk door een lagere frequentie van de gesprekken.
 - d. Bij de start van de NGP is een post voorzien van € 20.000,= voor de werkbegeleiding (prijspeil 2010, bijlage 1). Dit bedrag wordt nu niet ten volle benut. Het is echter wel mogelijk om het prioschap in te voeren en de werkbegeleiding te handhaven binnen het huidige mandaat.
5. Termijn
- a. De NGP krijgt van de LV de opdracht om het prioschap in te voeren vanaf een nader vast te stellen jaar. Te denken valt aan een termijn van ongeveer twee tot vier jaar, te bepalen door de NGP.
 - b. De termijn tussen het LV- besluit en de invoering wordt door de NGP gebruikt om opleiders te vinden en op te leiden. Een mogelijkheid is enkele werkbegeleiders bij te scholen tot opleider.
 - c. De WAP-commissie zal de arbeidsrechtelijke regeling in een voorstel vatten in lijn met het LV-besluit van 2011. Het moderamen van de LV is bevoegd deze regeling vast te stellen.
 - d. De regio's zullen zich voorbereiden op de prioplatsen en het ontwikkelen van een zorgvuldige sollicitatieprocedure (zie advies in het rapport van de commissie CPP)

die voor alle regio's gelijk is.

- e. Indien het kerkelijk examen met het oog op de beroepbaarheid wordt aangepast zoals hierboven bedoeld, verdient het aanbeveling dat de kerken zich bezinnen op aard en inhoud van het zogenoemde afsluitend onderzoek.

6. Tot slot

Na het kerkelijk examen kan de prio de werkzaamheden afronden in de gemeente waar hij als prio werkzaam is geweest. Als hij beroepen wordt door de gemeente waar hij prio was, kan hij direct toetreden tot het ambt. Als hij niet direct beroepen wordt, kan hij een betrekking elders aanvaarden en beroepbaar blijven voor een periode van minimaal twee jaar.

Besluiten:

1. De NGP te verzoeken het prioschap met inachtneming van bovenstaande richtlijnen onderdeel te maken van de predikantenopleiding en hierover in de LV 2013 te rapporteren.
2. Te garanderen dat de student die voor het prioschap in aanmerking komt, een plaats krijgt om als prio werkzaam te zijn.
3. De voorstellen over het kerkelijk examen te betrekken bij de eerstvolgende herziening van de kerkelijke examens.

Vervolgbesluit F

(Gebruik te maken van het cursusaanbod van verwante kerken en organisaties om kerkenraden, predikanten en kerkelijk werkers toe te rusten.)

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten in 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen:

1. Activiteiten die de NGK kerken centraal moet regelen, dienen een groter belang dan de individuele gemeente kan behartigen of waarmaken. (5)
2. Kwaliteit van opleiding, loopbaanafspraken, informatievoorziening, juridische regelingen en efficiëntie zijn redenen om zaken centraal af te spreken. (6)
3. Er wordt een virtueel landelijk kenniscentrum ingericht, waarvan het beheer wordt belegd bij het LBC. (61)
4. Nieuwe voorzitters van kerkenraden en scriba's dienen een opleidingsdag te volgen, waarin zij bekend gemaakt worden met de standaardregelingen binnen de NGK (44)
5. De LV dient een groep mensen te benoemen die deze opleiding verzorgt. (45)
6. Kerkenraden dienen jaarlijks een dag met elkaar te besteden aan de geestelijke toerusting en aan het functioneren van de kerkenraad. (46)
7. Externe begeleiding van kerkenraadsdagen is nodig en wordt dan ook geadviseerd om het proces te bewaken en te verbeteren. (47)

en de aanvulling van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel in de vorm van een Praktische uitwerking (code LV2010-09.02.05).

Overwogen dat

1. de kerken gebaat zijn bij goed bestuur van de plaatselijke gemeenten;
2. de kerkenraden hierin de eindverantwoordelijkheid hebben;
3. de kerkenraden geestelijk en qua kennis en vaardigheden toegerust dienen te zijn voor hun taak en dat dit in het bijzonder geldt voor de voorzitter en de scriba;
4. het wenselijk is dat kerkenraden zich laten toerusten, in het bijzonder de voorzitter en de scriba;
5. hiervoor veel aanbod beschikbaar is, maar dat hiervoor ook nieuw materiaal ontwikkeld moet worden en in sommige gevallen maatwerk nodig is;

6. samenwerken met andere kerkgenootschappen en verwante instellingen noodzakelijk is om de toerusting voor de kerken betaalbaar te houden;
7. het van belang is dat de kerkenraden hun eigen functioneren jaarlijks bespreekbaar maken;
8. het wenselijk is deze bespreking door een externe deskundige te laten begeleiden;
9. de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel in haar 'Praktische invulling' (code LV 2010 -09.02.05) goede en bruikbare adviezen heeft gegeven;
10. de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel in de aanvulling op haar rapport een handleiding met de titel 'Als de rol van de predikant en van de kerkenraad verandert, verandert ook die van de gemeente' (bijlage 2) heeft opgeleverd.

Spreken uit dat

1. het wenselijk is de toerusting van kerkenraden, hun voorzitters en scriba's centraal te organiseren en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de STAGG;
2. het wenselijk is een kwalitatief hoogwaardig netwerk van professionele vrijwilligers te creëren, dat laagdrempelig via internet voor de gemeenten toegankelijk is;
3. het wenselijk is de bestaande aanpak van gemeente(op)bouw uit te bouwen en daarbij gebruik te maken van alle expertise die we in onze kerken beschikbaar hebben;
4. het wenselijk is, in nauw overleg met de VAC, een preventie-programma te ontwikkelen met als doel te voorkomen dat predikanten en/of kerkenraden in conflictsituaties terecht komen;
5. het wenselijk is een website op te zetten met als doel informatie over het bestuurlijk aspect van kerkenraden binnen de kerken interactief beschikbaar te stellen en deze site te (laten) beheren;
6. het kerkenraden helpt de notitie van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel over 'de veranderende rol van de gemeente' (bijlage2) als handreiking te gebruiken;
7. het wenselijk is een commissie te benoemen die bovenstaande zaken begeleidt en hierover in de volgende LV rapporteert.

Besluiten

1. **De STAGG te verzoeken om de coördinatie en organisatie op zich te nemen van alle elementen die leiden tot een coherente aanpak van gemeente(op)bouw en gemeentetoerusting met inbegrip van de daarbij behorende verhoging van de landelijke afdracht.**

De financiële gevolgen hiervan zijn beschreven in het document "Kostencalculatie behorend bij praktische uitwerking CPP rapport" en komen neer op ongeveer 1,30 per ziel voor het totaal.

2. **Op de NGK-website een onderdeel op te nemen, waarin informatie beschikbaar is over bestuurlijke aspecten voor een kerkenraad.**
3. **De notitie van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel over de veranderende rol van de gemeente (zie bijlage 2) als handreiking voor de kerken vast te stellen.**
4. **Een commissie te benoemen, die de STAGG begeleidt bij de uitvoering van de opdracht. De commissie zal op de LV 2013 rapporteren.**
5. **Uiterlijk in de najaarsvergaderingen 2013 van de regio's te rapporteren over de wijze waarop de toerusting van de kerkenraden heeft vorm gekregen.**

b. voorstel besluittekst begeleiding uitvoering (09.02.01-06.d)

De voorzitter stelt stuk 09.02.01-06.d aan de orde, waarin na overleg met vertegenwoordigers van STAGG en CTP is vastgelegd wat dat taak van de in te stellen begeleidingscommissie wordt.

Br. J. Maris geeft aan blij te zijn met het plan voor deze commissie, maar legt de vraag voor of het (vanwege (ten minste de schijn van) belangenvermenging) verstandig is om de voorzitter van de VAC hierin te laten plaatsnemen. De voorzitter wijst erop dat de andere in de commissie te benoemen voorzitters nadrukkelijk de wens hebben om de voorzitter van de VAC erbij te betrekken, en dat de taak van de beoogde commissie in het bijzonder coördinerend van aard zal zijn, en dat daarom zelfs

de schijn van vermenging van belangen z.i. niet aanwezig is.

De voorzitter nodigt de vergadering uit te stemmen over het voorstel. Met 1 onthouding neemt de vergadering besluit 09.02.01-06.d over.

Besluittekst Opdracht begeleidingscommissie uitvoering besluiten Toekomstig Predikantsprofiel:

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten op 2011 (zitting 26 maart 2011),

hebben besloten uitvoering te geven aan de adviezen in het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) door de besluiten A t/m G te nemen en voor de begeleiding van de uitvoering van deze besluiten een commissie in te stellen, gevormd door de voorzitters van de NGP, de VAC, de (voormalige) CTP en de STAGG.

Zij besluiten de opdracht van deze commissie als volgt nader te omschrijven:

De commissie heeft als opdracht

- 1. de uitvoering van de besluiten A 1 en 3, C 2 en 3, D 5, E 1 en 2 en F 1, 2 en 5 te monitoren;**
- 2. een gecoördineerde uitvoering van deze besluiten, waarbij diverse partijen betrokken zijn, te bevorderen, alsmede een goede afstemming met de praktijk van alledag;**
- 3. over de uitvoering van haar opdracht verslag uit te brengen aan de kerken ten behoeve van de volgende Landelijke Vergadering en daarbij inzicht te geven in de eerste resultaten van de uitvoering, de beschikbare evaluaties van de genomen initiatieven en de gemaakte kosten ten opzichte van het budget.**

c. voorstel besluittekst uitvoeringskosten (09.02.01-06.e)

De voorzitter stelt stuk 09.02.01-06.e aan de orde. Ds. C.T. de Groot informeert naar de achtergrond van de berekening in besluit 4d. De voorzitter antwoordt dat de STAGG een zeker uitgangspunt moest kiezen om tot een totaalsom te kunnen komen. Br. H.S. Klos stelt voor om het woord 'outreaching' (besluit 2.d en 2.i) te vervangen door een Nederlands equivalent. Na enig overleg stelt het moderamen voor dit door 'actief aanbod' te vervangen.

Met deze wijziging neemt de vergadering met algemene stemmen besluit 09.02.01-06.e over.

Besluittekst Besluit uitvoeringskosten "Tussen Gisteren en Morgen"

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten op 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen, zoals verwoord in Code: 09.02.01-06.c. Zij hebben positief besloten over de adviezen A t/m I en zullen tot uitvoering daarvan overgaan.

Overwogen dat

- 1. de kerken hebben besloten aan de STAGG te verzoeken om de coördinatie en organisatie op zich te nemen van alle elementen die leiden tot een coherente aanpak van gemeente (op)bouw en -toerusting (van kerkenraden en predikanten) met de daarbij behorende verhoging van de landelijke afdracht;**
- 2. de besluiten A tot en met I zijn genomen in het volle bewustzijn van de financiële consequenties, zoals verwoord in het rapport: "Kostencalculatie behorend bij praktische uitwerking CPP rapport";**
- 3. in genoemd rapport een aantal keuzes worden voorgesteld inzake de financiële afhandeling, die in de vergadering van 12 maart 2011 door de kerken zijn gemaakt;**
- 4. het wenselijk is om die keuzes inhoudelijk en financieel eenduidig vast te leggen.**

Spreken uit dat

- 1. het voor de kerken van belang is om gezamenlijk op te trekken in de toerusting van**

- kerkenraden, predikanten en kerkelijk werkers en daarom zowel de ontwikkeling als de uitvoering van de activiteiten zoveel mogelijk in één hand te leggen;
2. de kerken de verplichting zijn aangegaan om financieel bij te dragen in de centrale ontwikkeling van de genoemde cursussen en toerusting en recht hebben op deelname aan de landelijk georganiseerde cursussen en toerusting van kerkenraden;
 3. de ontwikkelkosten en de kosten voor dat deel van de uitvoering dat landelijk wordt geregeld, door de STAGG rechtstreeks aan de Financiële Commissie worden gefactureerd;
 4. de aard en de betaling van de permanente educatie voor predikanten een lokale verantwoordelijkheid zijn en worden opgepakt in samenspraak tussen de predikant en de kerkenraad;
 5. de kerken de coaching voor hun predikant, die hieraan behoefte heeft of die langer dan 10 jaar actief is in dezelfde gemeente, zelf initiëren en betalen, waarbij zij gebruik kunnen maken van de loketfunctie van de STAGG voor toegang tot een netwerk van coaches;
 6. de opleiding van de kerkelijk werkers en de betaling daarvan een lokale verantwoordelijkheid is, waarbij de kerken gebruik zullen maken van de landelijk ontwikkelde cursus.

Besluiten dat

1. de eenmalige investeringen van € 108.113,= voor opzet en ontwikkeling worden gespreid over 3 jaar; waarbij de STAGG dat bedrag voorfinanciert en in drie gelijke delen factureert aan de FC, te beginnen in 2011;
2. de kerken zich daartoe verbinden om de jaarlijkse bijdrage aan de FC gedurende de jaren 2011, 2012 en 2013 te verhogen met €1,13 per ziel, waardoor wordt voorzien in:
 - a. De eenmalige opzet van een virtueel kenniscentrum in een Wikipedia model; ontwerp van inhoud; toegang- en beheerregels;
 - b. Opzetten van een curriculum voor permanente educatie voor predikanten, zoveel mogelijk gebruik makend van modules die door derden reeds worden aangeboden; het geheel in samenwerking met de NGP;
 - c. Opzetten van registratie en organisatie van de permanente educatie;
 - d. Opzetten van een Loket (actief aanbod) voor coaching van predikanten, inclusief het opzetten van een netwerk van coachende professionals;
 - e. Opzetten (zelf maken of inkopen) van modules voor de educatie van kerkenraden, zoals (kerk)recht, voorzitterschap, conflicthantering, alles gericht op voorzitter en scriba.
 - f. De aanwezige aanpak m.b.t. gemeente(op)bouw bewerken zodat die past in het kader van het CPP-rapport en vervolgens waar nodig uitbouwen;
 - g. Ontwikkeling (in nauw overleg met derden) van een preventieprogramma om te helpen voorkomen dat predikanten en/of kerkenraden in conflictsituaties terecht komen.
 - h. Opzetten van een kwalitatief hoogwaardig netwerk van trainers en coaches voor toerusting van de kerkenraden.
 - i. Opzetten van een Loketfunctie (actief aanbod) voor de toerusting van kerkenraden
 - j. Organisatie van een diaconaal steunpunt (in nauwe samenwerking met derden)
 - k. Het coördineren van het opzetten van een cursus voor kerkelijk werkers (feitelijk in uitvoering bij de NGP)
3. de jaarlijkse kosten van € 85.456,= voor de uitvoering landelijk te dragen, te beginnen in 2012;
4. de kerken zich daartoe verbinden om de jaarlijkse bijdrage aan de FC met ingang van het jaar 2012 te verhogen met €2,67 per ziel, waardoor wordt voorzien in:
 - a. Onderhoud en beheer van het virtueel kenniscentrum;
 - b. Loketfunctie voor permanente educatie voor predikanten (registratie; organisatie en actualisatie)
 - c. Loketfunctie voor de toerusting van kerkenraden inclusief het op peil houden van een landelijk netwerk van trainers en coaches;
 - d. Training van kerkenraden met het oog op gemeenteopbouw en het voorkomen van conflictsituaties (1 dagdeel per kerkenraad (8 personen gemiddeld) per jaar);

- e. **Het up-to-date houden van een diaconaal steunpunt (in nauwe samenwerking met derden)**
- 5. de kerken zich verbinden om de jaarlijkse kosten van naar schatting €36.400,= lokaal te dragen, waardoor wordt voorzien in:**
- a. **de uitvoering van de permanente educatie van de predikanten; te weten ongeveer x per predikant**
 - b. **de training van kerkelijk werkers in de NGK-identiteit, te betrekken via het loket bij de STAGG.**

d. voorstel besluittekst instelling gebruikersgroep (09.02.01-06.f)

De voorzitter wijst op voorstel 09.02.01-06.f, dat mede op verzoek van de CTP inhoudt om een klankbordgroep voor de op te richten website in te stellen. Br. A.F.M. Schippers stelt voor aan besluit 1 na 'waarin' het woord 'ten minste' toe te voegen, wat het moderamen overneemt. Ds. C. Smit geeft aan al eerder geconstateerd te hebben dat de LV steeds meer gedetailleerde zaken opneemt en daar niet gelukkig mee te zijn, en vraagt in verband daarmee of het werkelijk nodig is dat de vergadering het initiatief tot een dergelijke gebruikersgroep neemt. De voorzitter merkt op dat juist de personen die verantwoordelijk worden voor de bouw van de website hierom gevraagd hebben, zodat zij niet zelf op zoek hoeven naar mensen die de vinger aan de pols kunnen houden.

De voorzitter geeft het voorstel in stemming. Met 3 tegenstemmen en 3 onthoudingen neemt de vergadering het besluit over.

Besluittekst gebruikersgroep "NG-pedia"

De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten op 2011 hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het bijzonder van de adviezen. Zij hebben besloten uitvoering te geven aan de adviezen door de besluiten A t/m I te nemen.

Overwegende dat

1. **Gemeentes gebaat zijn bij het uitwisselen van informatie en leren van elkaar;**
2. **Een van de besluiten de inrichting van een wikipedia-toepassing voor predikanten en kerkenraden omvat;**
3. **Deze toepassing gericht is op het beschikbaar maken van kennis van de individuele gemeentes en het delen van gemeenschappelijk vastgestelde richtlijnen en informatie;**
4. **Hiervoor in het financiële besluit (x) een budget is vastgesteld;**
5. **Een dergelijke toepassing niet zonder de inbreng van toekomstige gebruikers kan worden gemaakt;**

Besluiten

1. **Een gebruikersgroep in het leven te roepen, waarin ten minste de volgende functies zijn vertegenwoordigd**
 - a. **Predikant**
 - b. **Voorzitter van de kerkenraad**
 - c. **Communicatie deskundige gericht op taalgebruik en informatiemanagement**
2. **De gebruikersgroep het mandaat te geven om namens de LV op te treden, de functionaliteit en inhoud van de website te beoordelen en te accepteren.**

e. voorstel besluittekst commissie loopbaanbeleid (09.02.01-06.g)

De voorzitter wijst op een eerder genomen besluit tot de instelling van een commissie loopbaanbeleid, wat verwerkt is in dit voorstel waarin de opdracht voor deze commissie is verwoordt. Br. H.S. Klos merkt op voor het woord 'job swap' (punt 3 van de opdracht) graag een Nederlands alternatief te zien. Br. A.F.M. Schippers merkt op dat het weggelaten kan worden, daar het slechts als voorbeeld genoemd wordt. Het moderamen gaat hiermee akkoord.

De voorzitter vraagt de vergadering over het voorstel (exclusief de woorden 'de job swap', pt. 3) te stemmen. Met 1 onthouding gaat de vergadering akkoord.

Besluittekst Opdracht commissie loopbaanbeleid

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen in Houten (zitting 26 maart 2011),

hebben besloten een commissie in te stellen die in de komende drie jaar een actief loopbaanbeleid voor predikanten en kerkelijk werkers moet ontwikkelen;

besluiten de opdracht van deze commissie als volgt nader te omschrijven:

De commissie heeft als opdracht

1. een actief loopbaanbeleid voor predikanten en kerkelijk werkers binnen de kerken te ontwikkelen op basis van de overwegingen en uitspraken in vervolgbesluit B Toekomstig predikantsprofiel (code) en de adviezen van de CTP in haar rapport Tussen gisteren en morgen (code LV2010-09.02.01), pagina 91-101;
2. daarbij aandacht te besteden aan die aspecten van de instroombevordering die in de overige LV-besluiten naar aanleiding van het CTP-rapport niet of nauwelijks in beeld zijn gebracht zoals werving, inspiratie en rolmodellen;
3. daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan het bevorderen van de doorstroom van predikanten, zowel aan de noodzakelijke cultuuromslag in het beroepingswerk en het bespreken van het loopbaanperspectief van werkers in de kerk als aan diverse instrumenten die de doorstroming kunnen bevorderen zoals de job swap, de tijdelijke uitleen, het interim-predikantschap en de doorstroming van gemeentewerk naar categoriaal werk;
4. daarbij ook aandacht te besteden aan de kerkelijk werkers, gelet op hun vaak tijdelijke dienstverband en noodzaak tot mobiliteit;
5. het te ontwikkelen loopbaanbeleid zodanig praktisch op te zetten en uit te werken met de kerken dat het goede handvatten biedt en uitvoerbaar is in de praktijk;
6. in samenwerking met een of meer kerken pilots te ontwikkelen en uit te voeren die een indruk kunnen geven van de bruikbaarheid van diverse loopbaaninstrumenten en kunnen dienen als voorbeeld voor andere kerken;
7. op basis van de pilots loopbaaninstrumenten te ontwikkelen, deze actief onder de aandacht van de kerken te brengen en waar nodig bij de hantering ervan te assisteren;
8. bij het uitvoeren van bovenstaande opdrachten gebruik te maken van in andere kerken (in het bijzonder de GKV) ontwikkeld loopbaanbeleid en daarvoor ontwikkelde instrumenten en van de daarmee opgedane ervaring;
9. over de uitvoering van haar opdracht verslag uit te brengen aan de kerken met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.

171. Kerkrecht - voorstel commissie Doorlichting Kerkrecht betreffende AKS-aanpassing (03.01.05)

De voorzitter heet de aanwezige leden van de Commissie Doorlichting Kerkrecht (CDK) welkom, evenals ds. W.H. Louwerse die de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (CTP) vertegenwoordigt.

a. toelichting commissie

Namens de commissie licht ds. W. Smouter de AKS-voorstellen kort toe. Bij de voorstellen rond de besluiten op het punt van het predikantsprofiel wijst hij erop dat het AKS bedoeld is voor het vastleggen van zaken, maar bij voorkeur zo beknopt mogelijk moet blijven, en dat de besluiten eerst moeten gaan 'werken' in de praktijk; om die reden stelt de commissie voor e.e.a. op dit moment niet al te uitgebreid vast te leggen. Wat het derde punt ('beroepbaarheid bij ontslag') betreft, houdt het voorstel in dat er geen nieuwe regeling komt, maar een kleine extra bepaling in de WAP/TOP-richtlijn. Ds. W.H. Louwerse stemt in met de aarzeling van de CDK om uitgebreid vast te leggen wat in de komende jaren verder uitgekristalliseerd moet worden, maar geeft aan dat de CTP toch graag iets meer vastgelegd ziet in het AKS dan de CDK voorstelt:

- bij art. 11.1 (p.3, het takenpakket van de predikant): wel vastleggen, al is het slechts als kapstok bij evaluatiegesprekken;
- bij art. 15.1 (p.4, evaluatiegesprekken): de CTP acht de zinsnede 'met wederzijdse goedkeuring' niet wijs, en is van mening dat in principe altijd 'derden' bij de gesprekken betrokken dienen te

worden;

· bij art. 16A-1 (p.4, toegangseisen kerkelijk werker): bij opleiding op hbo-niveau: toevoegen dat het een opleiding 'theologie' dient te betreffen.

b. eerste besprekingsronde

De voorzitter nodigt de afgevaardigden uit om te reageren op de voorstellen en toelichtingen.

Ds. J. van 't Hof merkt bij de voorstellen rond artikel 9 op, dat het besluit van de regio Dordrecht-Gorinchem om een predikant die ander werk ging doen, emeritaat op basis van art. 9 te verlenen in de praktijk goed heeft uitgepakt, en dat er z.i. geen behoefte is om hierin wijzigingen aan te brengen. Hij stelt dat dit een 'maas' in de 'wet' is die onschadelijk is. Namens br. S. Kadijk wijst hij verder op de ervaring dat een emeritering wegens ziekte soms tijdelijk en/of gedeeltelijk is, en stelt hij voor om dit in de verwoording van art. 9 vast te leggen. Reagerend op de opmerking van ds. Louwerse bij art. 11.1, wijst hij in tegenstelling tot de CTP het vastleggen van het takenpakket in het AKS af. Br. J.M. Louwerse stemt in met de opmerking van de CDK dat zaken rond het predikantsprofiel eerst uitgekristalliseerd moeten worden, vooraleer ze in het AKS vastgelegd kunnen worden. Wat de voorstellen bij art. 9 betreft, wijst hij erop dat deze verwoorden waartoe de vergadering eerder besloten heeft, en dat daarmee geborgd wordt dat art. 9 alleen gebruikt wordt voor dat waarvoor het bedoeld is. Wel vraagt hij of het woord 'nabestaanden' in het voorgestelde art. 9 niet te ruim is, en wijst hij erop dat art. 9 stamt uit de tijd van de SEV, en dat voorzichtigheid geboden is in de formulering nu er een andere situatie is: de zorgplicht geldt nu alleen de periode van actieve dienst, de uitkering na emeritaat geschiedt door een externe instantie. Hij wijst erop dat er bij (vooral tijdelijke) ziekte niet altijd sprake zal zijn van emeritaat, en stelt voor vóór 'arbeidsongeschiktheid' het woord 'definitieve' in te voegen. Bij het voorstel voor de nieuwe verwoording van art. 5.1 (p. 3) wijst hij op het wat oneigenlijke gebruik van de term 'competenties', en stelt hij voor dit te wijzigen in 'de (...) gaven te bezitten en de competenties te kunnen ontwikkelen'. Bij het voorstel voor de bijlage bij artikel 15 merkt hij op om bij het tweede punt het woordje 'advies' weg te laten, en tevens na de komma 'in principe' toe te voegen, daar niet uit te sluiten is dat de predikant in sommige gevallen wel als voorzitter kan functioneren. Verder meldt hij in te kunnen stemmen met de opmerking van ds. Louwerse bij bijlage 15.1, al zou deze z.i. bij voorkeur positief geformuleerd dienen te worden. Bij artikel 16A (de kerkelijk werker) stelt hij dat het weliswaar is afgesproken deze in het AKS te verankeren, maar dat de indeling van het AKS hier eigenlijk geen ruimte voor laat, aangezien de kerkelijk werker uitdrukkelijk geen ambtsdrager wordt (hoofdstuk I), maar hij nog minder onder enig ander hoofdstuk in het AKS past (opzicht, tucht, kerkelijke vergaderingen). Omdat er is afgesproken de kerkelijk werker in het AKS op te nemen, ondersteunt hij in principe het voorstel, maar waarschuwt wel dat hieruit later niet ten onrechte de conclusie getrokken mag gaan worden dat de kerkelijk werker toch een ambtsdrager is. Ook stelt hij voor in dit artikel het meervoud (gemeenten, kerken) in lijn met de overige artikelen in enkelvoud om te zetten. Bij de tweede zin stelt br. Louwerse voor 'volgens de normen (enz.)' te vervangen door: 'volgens de richtlijn van de kerkelijk werker'. Wat de nummering van de artikelen betreft, stelt hij voor dit artikel 16 in plaats van het oude artikel 16 (de consulent) te laten komen, waarbij dat laatste als 37.3 naar artikel 37 verschoven kan worden. Bij bijlage 16A-1 merkt hij op er niet voor te zijn het woord 'theologie' aan de 'hbo-opleiding' toe te voegen, maar wel het woord 'specifieke', dat ook al eerder voorgesteld is. Tot slot informeert hij naar de reden dat de nieuwe zin over het lidmaatschap van een kerk (NGK, GKv of CGK) is opgenomen.

Br. A.P. de Boer wijst erop dat in eerdere zittingen vanwege ANBI-kwesties ontraden is de kerkelijk werker in de kerkenraad op te nemen, terwijl het voorstel meldt dat dit advies om die reden weggevallen is (p. 2, 6e alinea). Hij stelt dat de vergadering mede op grond van de vigerende ambtsleer eerder besloten heeft dat de kerkelijk werker geen ambtsdrager is. Voorts plaatst hij bij de opmerking in het rapport dat 'de plaatselijke kerken (dat) zelf mogen uitmaken', de kanttekening dat hiermee gesuggereerd wordt dat de vergadering hierover geen uitspraak gedaan heeft, terwijl dit nadrukkelijk wel het geval is. Reagerend op het voorstel van ds. Louwerse om 'theologie' aan de vereiste hbo-opleiding van de kerkelijk werker toe te voegen, stelt hij de vraag of dit aan de orde is, daar kerkelijk werkers op allerlei terreinen actief kunnen zijn (en in de praktijk ook zijn).

c. antwoord commissie

Ds. W. Smouter reageert op de diverse vragen en opmerkingen van de afgevaardigden en van ds. W.H. Louwerse. Wat de opmerking van de laatste over de voorstellen van de CTP betreft, merkt ds. Smouter op dat het AKS niet bedoeld is om de taken van de predikant vast te leggen (art. 11.1). Bij de betrokkenheid van derden in bijlage 15-1 betreft, stelt hij voor 'Desgewenst' te veranderen in 'Op verzoek van één of beide van de partijen...'. In bijlage 16A-1 ontraadt ds. Smouter de vermelding van

hbo-theologie, en te spreken van een 'specifieke opleiding op hbo-niveau'. Reagerend op de opmerking van ds. J. van 't Hof bij het gebruik van art. 9, merkt hij op dat het mooi is dat het in het door ds. Van 't Hof genoemde geval goed gegaan is, maar dat dit ook op grond van 11.2 had kunnen gebeuren; het feit dat het goed lijkt te gaan kan geen grond zijn om de regeling al dan niet aan te passen, aldus ds. Smouter. Wat de 'gedeeltelijke of tijdelijke' arbeidsongeschiktheid in art. 9 betreft, merkt hij op dat dit vanzelfsprekend is en niet in het AKS verwoord behoeft te worden.

Ds. Smouter stelt in te stemmen met de eerste opmerking van br. J.M. Louwerse. Wat diens visie op art. 9 betreft, merkt ds. Smouter op dat de bevoegdheid voor de emeritering weliswaar overgedragen is aan een externe instantie, maar dat verwijzing in het AKS naar de richtlijn van de WAP op dit punt z.i. toch goed is. Verder ontraadt hij het voorstel van br. Louwerse over de 'gaven en competenties' in 5.1, daar deze beide ontwikkeld moeten worden, en het gezien de ontwikkelingen passend is om dergelijke professionele termen te gebruiken. Dit geldt ook voor het gebruik van 'nabestaanden' in art. 9. Wel stemt hij in met het voorstel van br. Louwerse om in art. 15.1 het woord 'Advies' te schrappen, evenals diens opmerkingen over het gebruik van het meervoud in 16A, en het wijzigen van 'normen' in 'richtlijn' (16A). Dit artikel gaat dan als volgt luiden: **Een gemeente kan een dienstverband aangaan met een kerkelijk werker om de praktijk van het gemeentelven te begeleiden of daarin zelf werkzaam te zijn. De aanstelling geschiedt volgens de richtlijn voor kerkelijke werkers. De kerkenraad ziet toe op leer en leven van de kerkelijk werker in de arbeid die hij binnen de gemeente verricht.**

Over het kerklidmaatschap van de kerkelijk werker, merkt ds. Smouter op dat dit overgenomen is uit een bijlage van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel, maar dat dit wat de CDK betreft ook anders geformuleerd kan worden. Tot slot stelt hij graag in te stemmen met het voorstel van br. Louwerse om het huidige art. 16 in art. 37 onder te brengen als 37.3.

Na een korte pauze biedt ds. W. Smouter de vergadering een nieuwe versie van het voorstel van de CDK aan, waarin diverse bovengenoemde opmerkingen waarmee de commissie instemt zijn verwerkt.

d. tweede besprekingsronde

Ds. W.H. Louwerse merkt over 16A-1 op dat de verwoording over het belijdend lidmaatschap voortkomt uit de visie dat een kerkelijk werker aanspreekbaar dient te zijn op zijn geloof, en dat dit een formulering is die recht doet aan de ontwikkelingen binnen de kerken.

Ds. J. van 't Hof stelt dat het eerdere besluit dat een kerkelijk werker geen ambtsdrager kan zijn, niet alleen op grond van de vigerende ambtsleer genomen is, maar meer nog vanwege het verzet in de vergadering tegen het onnodig vastleggen hiervan en de gevolgen voor de ANBI-status.

Br. J.M. Louwerse handhaaft zijn bezwaar tegen het op één lijn zetten van gaven en competenties (art. 5.1) en dient een amendement in om uit het voorgestelde artikel 5.1. de woorden 'en competenties' te schrappen.

Ds. J.M. Mudde merkt bij 16A-1 op dat het kerklidmaatschap een nieuw element is waarover nog niet eerder gesproken is en dat onnodig complicerend is, en dient een amendement in om de zin 'Zij zijn belijdend lid [enz.]' te schrappen.

Ds. C. Smit wijst er bij art. 9 op dat dit bedoeld is om te borgen dat er goed voor de predikanten gezorgd wordt, en acht het onnodig om dit te veranderen uit angst voor gaten of eventuele financiële gevolgen vanwege een zorgplicht. Als dit in art. 9 vastgelegd wordt, zal dat het bovendien nodig maken om vervolgens weer creatiever met art. 11.2 om te gaan.

e. antwoord commissie

De commissie heeft geen behoefte nader te reageren.

f. voorstellen/amendementen

De twee ingediende amendementen (Louwerse op 5.1 en Mudde op 16.1) worden voldoende ondersteund.

De voorzitter geeft de amendementen in stemming:

- Amd. Louwerse: 4 tegen, 3 onthoudingen, overige stemmen voor; amendement met ruime meerderheid aangenomen.
- Amd. Mudde: 2 tegen, 4 onthoudingen, overige stemmen voor; amendement met ruime meerderheid aangenomen.

g. besluitvorming

De voorzitter vraagt de vergadering te stemmen over de verschillende onderdelen van het CDK-voorstel:

1. Het nieuwe artikel 9: 2 stemmen tegen, overige voor; voorstel aangenomen.

Het besluit luidt:

Artikel 9 Levensonderhoud van een predikant

Een gemeente voorziet haar predikant van behoorlijk levensonderhoud overeenkomstig de richtlijn. Deze verantwoordelijkheid omvat mede het levensonderhoud bij ziekte, bij ouderdom en voor nabestaanden.

Aan een predikant wordt ontheffing van zijn ambtelijk werk verleend vanaf het moment dat hij ouderdomspensioen of een uitkering wegens arbeidsongeschiktheid ontvangt. Hij behoudt de naam en eer van dienaar van het Woord.

2. Aanpassingen AKS ten gevolge van besluiten 'Predikantsprofiel' (inclusief de amendementen Louwerse en Mudde): 1 onthouding, overige stemmen voor: voorstel aangenomen.

Het besluit is als volgt:

Artikel 5.1

Wie verlangt tot het ambt van predikant te worden toegelaten, volgt als voorbereiding een deugdelijke opleiding en dient de voor de uitoefening van dit ambt vereiste gaven te bezitten.

[Nieuwe bijlage 5-1]

De vereiste gaven en competenties voor het predikantschap betreffen de persoon van de kandidaat en zijn of haar vermogen om als ambtsdrager en professional te functioneren in de kerken.

1. De kandidaat geeft als persoon blijk van liefde tot God en mensen en van de gave van ootmoed, wijsheid, kennis, onderscheidingsvermogen en authenticiteit.
2. De kandidaat is in staat om als ambtsdrager de gemeente voor te gaan in de eredienst, het onderwijs, het pastoraat en het leven met de Heer.
3. De kandidaat bezit voldoende hermeneutische en communicatieve competenties, het vermogen tot persoonlijke differentiatie en is in staat om geestelijk leiding te geven en te begeleiden

[Hernummering]

Bijlage 5-1 (Steunbehoevende studenten) wordt 5-2

Bijlage 5-2 (Buitenlandse predikanten) wordt 5-3

[Nieuwe bijlage 5-4 - vervangt huidige bijlage 5-3 Opleiding predikanten]

Onder een deugdelijke opleiding dient te worden verstaan een confessioneel betrouwbare opleiding op masterniveau, bij voorkeur aan de TUA of de TUK. De opleiding aan de NGP is verplicht. Bij de wens om beroepbaar gesteld te worden binnen de NGK dient een getuigschrift van de NGP te worden overlegd.

[Nieuwe bijlage 5-5]

Kerkelijk werkers die tijdens hun loopbaan de wens te kennen geven predikant te willen worden in de NGK, zullen daartoe de weg volgen als bedoeld in Artikel 5.1.

[Nieuwe bijlage 5-6 - vervangt huidige bijlage 5-4 Voortgaande vorming]

De voortgaande vorming van predikanten is verplicht. De kerken zullen daartoe de predikanten 15 weken per 5 jaar vrijstellen van hun arbeid in de gemeente. In overleg met de kerkenraad kan dit gespreid worden over meerdere jaren. Bij de permanente educatie zal voor de inhoud daarvan overleg worden gepleegd met een van de kerndocenten van de NGP. Een en ander zal worden vastgelegd in een rapport van een begin- en eindgesprek. In dit overleg zal een eventueel advies van de betrokken kerkenraad worden meegewogen.

Artikel 15 De kerkenraad

[Nieuwe bijlage 15-1]

Richtlijn voor evaluatiegesprekken tussen kerkenraad en predikant:

- De relatie tussen kerkenraad en predikant zal tenminste eenmaal per jaar worden geëvalueerd.
- De kerkenraad kiest uit haar midden een bekwame voorzitter, niet zijnde de predikant.
- De voorzitter heeft de gedelegeerde verantwoordelijkheid om met de predikant evaluatiegesprekken te voeren om de samenwerking tussen kerkenraad en predikant te bewaken. Hij kan hierin de wensen van de kerkenraad onder de aandacht brengen. Op verzoek van één of beide van de partijen kunnen ook anderen bij het evaluatiegesprek worden betrokken, zoals kerkenraadsleden, visitatoren vanuit de regio, of een externe deskundige.
- In ieder geval de voorzitter van de kerkenraad is op de hoogte van het geldende kerkrecht, zoals vastgelegd in het AKS en zijn bijlagen en met name van de regelingen omtrent de rechtspositie en de arbeidsomstandigheden van de predikant. De voorzitter van de kerkenraad zal zich daarvoor laten toerusten.
- De commissie WAP zal worden gevraagd een standaardagenda te ontwikkelen voor het voeren van evaluatiegesprekken.

Artikel 16 De kerkelijk werker

Een gemeente kan een dienstverband aangaan met een kerkelijk werker om de praktijk van het gemeentelieven te begeleiden of daarin zelf werkzaam te zijn. De aanstelling geschiedt volgens de richtlijn voor kerkelijke werkers. De kerkenraad ziet toe op leer en leven van de kerkelijk werker in de arbeid die hij binnen de gemeente verricht.

[Nieuwe bijlage 16-1: Toegangseisen kerkelijk werkers]

De NGK verlenen die personen de status van kerkelijk werker, die daartoe een *specifieke* opleiding op hbo-niveau hebben afgerond. Zij hebben kennis van de Nederlands Gereformeerde identiteit en dienen daarover een getuigschrift van de NGP te kunnen overleggen. De gemeenten die een dienstverband met een kerkelijk werker aangaan doen dit conform de normen die door de WAP daartoe zijn opgesteld betreffende zaken als rechtspositie, salariering, pensioenvoorziening alsook de verantwoordelijkheden in de werkverhoudingen.

Artikel 37 Regionale hulp en bijstand

37.1 Oordeel en hulp (ongewijzigd)

37.2 Op elkaar acht geven (ongewijzigd)

37.3 De consulent (was art. 16)

Een regiovergadering verleent een gemeente in haar midden op verzoek hulp, door een predikant als consulent aan te wijzen om deze gemeente met raad en daad bij te staan.

3. Uitbreiding art. 11.1 van de WAP-richtlijn: met algemene stemmen aangenomen.

Het besluit luidt:

Artikel 11 lid 1 van de Richtlijn uit te breiden tot het volgende:

De regionale vergadering die het ontslag van de predikant op grond van artikel 10 AKS goedkeurt, bepaalt daarbij tevens of de ontslagene beroepbaar blijft. De regionale vergadering zal bij de beoordeling van de beroepbaarstelling de aanleiding tot en de oorzaak van het ontslag betrekken. Indien de predikant zich bij overeenkomst tot geheimhouding over de oorzaak van het ontslag heeft verplicht zal de regionale vergadering bepalen dat de ontslagene niet beroepbaar is.

De voorzitter dankt de commissieleden voor hun aanwezigheid en bijdragen.